

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง "กระบวนการคัดเลือกพิธีกรและผู้ประกาศข่าวของสถานีโทรทัศน์
กองทัพบกช่อง 7" ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารต่างๆและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะนำมาเสนอตามลำดับ
ต่อไปนี้

1. ความหมายของพิธีกรและผู้ประกาศข่าว
2. ทฤษฎีของอริสโตเติล
3. ทฤษฎีของซีเซโรและควินทิลิเียน
4. แนวคิดในการจัดคนเข้าทำงาน
5. หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกคนเข้าทำงาน
6. แนวคิดหลักการตลาดและนโยบายมุ่งการตลาด
7. หลักการเป็นพิธีกร
8. หลักการเป็นผู้ประกาศ
9. หลักการที่สำคัญของเป็นพิธีกรและผู้ประกาศข่าว
10. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ความหมายของพิธีกรและผู้ประกาศข่าว

การให้คำนิยามของคำว่าพิธีกรและผู้ประกาศข่าวนั้นมีอยู่มากมาย ไม่ว่าจะเป็นจาก
นักวิชาการหรือผู้ที่ เป็นพิธีกรและผู้ประกาศข่าวเองก็ตาม ซึ่งแต่ละท่านได้ให้แง่มุมและประเด็นที่
แตกต่างกันไปดังต่อไปนี้

ข้อผูก วิริยานนท์(2538:7) อธิบายว่า บุคคลที่ทำหน้าที่ดำเนินรายการในรูปแบบ
ต่างๆ

นงนุช ศิริโรจน์(2536:9) กล่าวว่า บุคคลที่ทำหน้าที่อ่านข่าวโทรทัศน์ในช่วงเวลาของ
ข่าวภาคต่างๆ

มัลลิกา คณานุรักษ์(2545:6)พิธีกร คือผู้ที่มีเสียงดีนำฟัง ออกอักขรวิธีถูกต้องชัดเจน ทำหน้าที่ติดต่อสื่อสารระหว่างผู้รับเชิญมาพูดกับผู้ฟัง ผู้ดู ผู้ชม และเป็นผู้ดำเนินรายการต่างๆ ตั้งแต่เริ่มงานจนจบงาน รู้ขั้นตอนของงาน สามารถจัดลำดับขั้นตอนของงานได้อย่างเหมาะสม และราบรื่น เรียบร้อยจนเสร็จงาน

มัลลิกา คณานุรักษ์(2545:6) ผู้ประกาศ คือ ผู้ที่มีเสียงดีนำฟัง ออกอักขรวิธีถูกต้องชัดเจน ทำหน้าที่ติดต่อสื่อสารระหว่างผู้รับเชิญมาพูดกับผู้ฟัง ผู้ดู ผู้ชม โดยจะเห็นตัวหรือไม่เห็นตัวก็ได้แต่มักจะเห็นตัว และผู้ตามข้อความที่เขียนไว้

สนมพร ฉิมเฉลิม(2542:13) กล่าวว่า บุคคลที่ทำหน้าที่อ่านข่าวโทรทัศน์ โดยปรากฏตัวในข่าวภาคต่างของทางสถานี

จากความหมายต่างๆของคำว่าพิธีกรและผู้ประกาศข่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้สรุปคำว่าพิธีกรและผู้ประกาศข่าว ดังนี้ พิธีกรคือ ผู้ที่ทำหน้าที่ดำเนินรายการต่างตั้งแต่เริ่มงานจนจบงาน สามารถจัดลำดับขั้นตอนของงานได้อย่างเหมาะสม และมีทักษะการสื่อสารเป็นอย่างดี เพื่อที่จะทำหน้าที่ต่างๆได้อย่างเหมาะสมทั้งพิธีกรที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ส่วนผู้ประกาศข่าว คือผู้ทำหน้าที่ในการนำเสนอข่าวสารออกสู่สาธารณชน ไม่ว่าจะเป็นผู้ที่มีหน้าที่อ่านข่าวตามบทที่มีผู้สื่อข่าวเขียนมาให้เรียบร้อยและผ่านการตรวจคัดเลือกแก้ไขมาเป็นอย่างดี หรือ ผู้ที่รายงานข่าวเรื่องราวจากสถานที่ที่เป็นข่าว โดยการอ่านคำบรรยายของตนเองได้อย่างเหมาะสม

2. ทฤษฎีของอริสโตเติล

ในการถ่ายทอดความรู้สึกรู้สึกนึกคิด สร้างความสัมพันธ์สร้างทัศนคติโน้มน้าวใจ ให้ผู้อื่นมีความคิดคล้ายตามนั้นความสำคัญอยู่ที่ว่า เราจะมียุทธศาสตร์และวิธีการพูดอย่างไร นักวิชาการสื่อสาร และนักวาทวิทยาตะวันตกหลายท่านได้พยายามศึกษารูปแบบ และกระบวนการสื่อสารของมนุษย์เพื่อให้ทราบถึงพฤติกรรมที่มนุษย์แสดงออกโดยการพูดซึ่งมีหลายรูปแบบ โดยทฤษฎีการพูดที่น่าสนใจทฤษฎีหนึ่ง คือทฤษฎีของอริสโตเติล (ลักษณะ สตะเวทิน2538:10) อริสโตเติล ชี้ให้เห็นว่าการโน้มน้าวใจจะมีประสิทธิผลมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับปัจจัย 3 ประการคือ

1. Ethos คือ บุคลิกลักษณะของผู้พูดที่จะทำให้ผู้ฟังเกิดความเชื่อ ความประทับใจ และศรัทธา สิ่งที่จะช่วยเสริมสร้างบุคลิกภาพของผู้พูดให้มีประสิทธิภาพได้นั้น คือการมีความรู้จริงในเรื่องที่พูด (intelligence)การมีทัศนคติที่ดีต่อผู้ฟัง(good will)และการเป็นผู้พูดที่มีคุณธรรม(good character)

2. Pathos คือ การใช้อารมณ์ สภาพอารมณ์ของผู้พูดและผู้ฟังที่มีร่วมกัน ซึ่งผู้พูดเป็นฝ่ายสร้างขึ้นเพื่อที่จะโน้มน้าวใจให้ผู้ฟังเกิดความชอบ ความเกลียด ความเจ็บปวด หรือความสนุกสนาน ในกรณีใดกรณีหนึ่ง

3. Logos คือ การชี้แจงแถลงเห็นผลหรือเนื้อหาสาระของผู้พูด เป็นการแสดงให้เห็นความจริงอันประกอบด้วยเหตุผลมาเสนอต่อผู้ฟัง ซึ่งต้องประกอบด้วยข้อเท็จจริง หลักฐานและเหตุผล

3. ทฤษฎีของซีเซโรและควินทิลเลียน

ทั้งซีเซโรและควินทิลเลียนมีอิทธิพลร่วมกันในการสร้างรูปแบบทฤษฎีวาทศาสตร์ โดยไม่เน้นหนักทางทฤษฎี แต่เน้นหนักทางปฏิบัติมากขึ้น โดยการนำเอาทฤษฎีของอริสโตเติลมาพัฒนาและยังเน้นการพิจารณาการพูดซึ่งเป็นวิธีการอย่างหนึ่งในการพูดโน้มน้าวใจ ให้ผู้ฟังเชื่อถือและคล้อยตาม โดยแนะนำหลัก 5 ประการที่เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การพูดสัมฤทธิ์ผล

1. การคิดค้น (invention) คือการคิดและค้นหาของผู้พูดจนค้นพบว่าอะไรเป็นสิ่งที่ควรนำเสนอให้ผู้ฟังทราบและได้ประโยชน์มากที่สุด

2. การประมวลความคิด (Organization) หมายถึง การนำความคิดจัดระเบียบและจัดลำดับให้เหมาะสมเพื่อให้ผู้ฟังเข้าใจง่าย ควรจะจัดแบ่งเนื้อหาสาระออกเป็น 3 ส่วน คือ อารัมภบท ส่วนเนื้อหาและส่วนของการสรุป

3. การใช้ภาษาและลีลา (Style) หมายถึง การเลือกสรรภาษาและลีลาในการนำเสนอสาระที่สร้างความเข้าใจให้แก่ผู้ฟัง ก่อให้เกิดอารมณ์ความรู้สึกอยากติดตาม ในขณะที่เดียวกันภาษาก็ควรมีชีวิตชีวา ชัดเจนและเหมาะสมกับผู้ฟัง ท่วงท่าละลิลามีความแจ่มใส กระตือรือร้น และเป็นลักษณะเฉพาะของบุคคล

4. การกำหนดจดจำ (Memory) หมายถึง การจดจำเนื้อหาสาระที่จะพูดอย่างแม่นยำก่อนที่จะไปพูด มีการเตรียมตัวโดยการฝึกซ้อมเพื่อสร้างประสบการณ์

5. การแสดงออกให้ปรากฏ (Delivery) หมายถึงการแสดงออกให้เหมาะสมที่สุดเพื่อออกไปปรากฏต่อหน้าที่ชุมชน ไม่ว่าจะมีความเหมาะสมของเสียง อากัปกริยามารยาทในการพูด

4. แนวคิดในการจัดคนเข้าทำงาน

การคัดเลือกพิธีกรและผู้ประกาศข่าว เป็นกระบวนการจัดคนเข้าทำงานรูปแบบหนึ่ง ซึ่งกระบวนการการคัดเลือกพิธีกรและผู้ประกาศข่าวจะออกมาในรูปแบบใดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับนโยบายของแต่ละสถานีโทรทัศน์ที่พึงกำหนดไว้ เนื่องจาก นโยบายการทำงานของสถานีโทรทัศน์แต่ละสถานีจะเป็นตัวชี้ให้เห็นถึงวิธีการ และกระบวนการในการคัดเลือกพิธีกรและผู้ประกาศข่าวของสถานีนั้นๆว่า เป็นอย่างไร

นโยบายในการคัดเลือกพิธีกรและผู้ประกาศข่าว จะถูกกำหนดโดยผู้บริหารระดับสูงของบริษัท หรือผู้จัดการระดับสูงขององค์กร อย่างไรก็ตามในการคัดเลือกพิธีกรและผู้ประกาศข่าว ไม่ใช่ความรับผิดชอบของฝ่ายบริหาร หรือฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเท่านั้น แต่แท้ที่จริงแล้ว มาจากการตัดสินใจของบุคคลหลายฝ่าย และปัจจัยในหลายด้านด้วยกัน

ในการคัดเลือกพิธีกรและผู้ประกาศข่าว จึงสอดคล้องกับทฤษฎีการจัดคนเข้าทำงาน ซึ่งถือว่ามีผลสำคัญที่สุดประการหนึ่งเพราะผู้ที่ทำหน้าที่พิธีกรและผู้ประกาศข่าวถือว่าเป็นตัวแทน ภาพลักษณ์ของสถานีโทรทัศน์ต่างๆ เพราะทำหน้าที่เบื้องหน้าที่ออกสู่สาธารณชนโดยองค์กรส่วนใหญ่ จะยึดหลักในการคนเข้าทำงานคือ

- ก. การวางแผน(manpower planning)
- ข. การเสาะหา(recruitment)
- ค. การคัดเลือก(selection)
- ง. การฝึกฝนและพัฒนา(training and development)

การวางแผน(manpower planning) หน้าที่สำคัญประการแรก ก่อนการคัดเลือกพิธีกรและผู้ประกาศข่าวของสถานีโทรทัศน์ ต้องศึกษาว่าบุคคลที่ต้องการต้องมีคุณสมบัติอะไร ลักษณะงานที่ต้องการให้ทำ มีอะไรบ้าง และแต่ละอย่างมีลักษณะต่างกันอย่างไร เพื่อที่จะได้รับบุคคลที่เหมาะสมกับลักษณะของงานดังกล่าว

การเสาะหา(recruitment) หลังจากที่ได้มีการวางแผนแล้ว หน้าที่ต่อมาคือ การพิจารณาสรรหาเพื่อให้ได้พิธีกรและผู้ประกาศข่าวที่มีคุณสมบัติตรงตามความต้องการ ซึ่งมักจะเป็นเรื่องที่ยากและมีปัญหาเสมอ เนื่องจากมีปัจจัยหลายประการ ในขณะเดียวกัน การคัดเลือกพิธีกรและผู้ประกาศข่าวให้ได้คนที่มีคุณสมบัติตามต้องการ ก็ต้องอาศัยการเลือกที่มีประสิทธิภาพ

การคัดเลือก(selection) เป็นปัญหาในการให้ได้พิธีกรและผู้ประกาศที่มีคุณสมบัติตามต้องการ ซึ่งถือเป็นขั้นตอนที่ยากเพื่อจะได้มาซึ่งพิธีกรและผู้ประกาศตามต้องการ โดยเครื่องมือในการคัดเลือกโดยมากคือการทดสอบต่างๆ ซึ่งวิธีการดังกล่าวอาจสรุปย่อ ดังนี้คือ

- การดูจากประวัติส่วนตัว โดยค้นหาดูการศึกษาและประสบการณ์ที่ผ่านมาว่ามีอะไรบ้าง
- การสัมภาษณ์ วิธีนี้นับว่าเป็นวิธีที่สำคัญที่ใช้กันมานาน จะช่วยให้เราทราบถึงลักษณะท่าทางของผู้สมัคร รวมทั้งทราบไหวพริบและความสนใจที่มีต่องาน
- การทดสอบ เช่นการทดสอบความสามารถในด้านต่างๆ การทดสอบให้มีกรแก้ไขปัญหาจริงการทดสอบบุคลิก รวมไปถึงการทดสอบในการปฏิบัติงานด้วย

การฝึกฝนและพัฒนา(training and development) หลังจากที่ได้มีการคัดเลือกพิธีกรและผู้ประกาศเป็นที่เรียบร้อยแล้ว หน้าที่สำคัญอีกประการหนึ่ง ในกรณีที่พิธีกรและผู้ประกาศยังไม่เคยมีประสบการณ์มาก่อนหรือมีประสบการณ์ยังไม่เพียงพอ จำเป็นต้องมีการพัฒนาทักษะด้านต่างๆ เพิ่มเติม เพื่อสามารถทำหน้าที่ได้อย่างสมบูรณ์

5. หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกคนเข้าทำงาน

วัตถุประสงค์ของการคัดเลือกบุคคล คือ การคัดเลือกบุคคลที่เหมาะสมกับองค์กร คำว่า "เหมาะสม" หลักเกณฑ์ที่เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปว่ากิจการทุกขนาด และทุกประเภทนั้นการบริหารงานจะเจริญก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น หากมีการนำเอาหลักวิชาการ ตลอดจนเทคโนโลยีมาใช้ประกอบในการคัดเลือกบุคคล

หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกบุคคล อาจแบ่งได้เป็น 3 ประเภทคือ

1. การพิจารณาภายนอก หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกบุคคลประเภทนี้จะพิจารณาจากบุคลิกลักษณะ ท่าทาง การแต่งตัว กิริยามารยาท ลักษณะความเป็นผู้นำ ฯลฯ ของผู้สมัครเป็นเกณฑ์ ซึ่งเป็นที่นิยมกันตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน
2. การพิจารณาภายใน ในการพิจารณาบุคคลจากแหล่งบุคคลที่มีจำนวนมากนั้น มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องหาหลักเกณฑ์การพิจารณาที่รวดเร็วและมีประสิทธิภาพพอสมควร นอกจากนี้ยังมีนักวิชาการและสถานประกอบการบางแห่งเชื่อว่าบุคคลที่มีความสามารถในทางสมอง

นั้น มีพรสวรรค์ในความถนัดมีความรู้ทางวิชาการ และมีประสบการณ์ในการทำงาน หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกบุคคลในลักษณะนี้มักเป็นการทดสอบซึ่งเน้นความรู้ ความสามารถทางด้านสมอง ความถนัด และความสนใจในงาน ดังเช่นการทดสอบความถนัด การทดสอบความรู้ความสามารถ เป็นต้น

3. การพิจารณาในลักษณะผสม การพิจารณาดังกล่าวคือการพิจารณาจากแนวคิดที่เน้นทั้งภายนอกและภายในของผู้สมัครกล่าวคือการคัดเลือกบุคคลจะคำนึงถึงหลักเกณฑ์ทั้ง 2 ประการเป็นตัวแปรในการพิจารณา

หลักเกณฑ์ในการพิจารณาคัดเลือกบุคคลนี้ องค์กรใดจะนิยมใช้อย่างใดนั้น ย่อมสุดแต่ความเหมาะสมของแต่ละองค์กร อย่างไรก็ตามโดยทั่วไปแล้ว ย่อมแตกต่างกันมากนัก ดังจะพิจารณาตัวอย่างได้จากการที่นักวิชาการได้คิดค้นหลักเกณฑ์การคัดเลือกบุคคล อาทิ

Alec Rodger จากสถาบันแห่งชาติว่าด้วยจิตวิทยาอุตสาหกรรมของอังกฤษ (N.I.I.P) ผู้คิดค้นหลัก 7 ประการในการคัดเลือกคนเรียกว่า Seven-Point Plan ประกอบด้วย

1. ร่างกาย(Physics) อันหมายถึงสุขภาพอนามัยของผู้สมัคร ว่ามีรูปร่างหน้าตาเป็นอย่างไร น้ำหนัก ความสูง ท่าทาง น้ำเสียง การเดิน ตลอดจนจิตปกติหรือไม่ และอาจรวมไปถึงการแต่งกายด้วย ทั้งนี้เพราะ เกี่ยวกับ Physical Appearance โดยทั่วไป มิได้หมายถึงร่างกายอย่างเดียวดังที่ควรจะเป็น

2. ความรู้(Knowledge or attainments) อันได้แก่ความรู้สามัญที่ได้มาจากสถานศึกษา รวมทั้งการฝึกอบรมทางวิชาชีพ การฝึกอบรมพิเศษ การดูงานหรือการฝึกงานเพิ่มเติมในสาขาวิชาต่างๆ และหมายรวมถึงประสบการณ์จากการทำงานในวิชาชีพสาขานั้นๆ ด้วย

3. เซอร์ปัญญา(intelligence) ได้แก่ ความเฉลียวฉลาด ความมีไหวพริบปัญญา และความสามารถที่จะเข้าใจ และตัดสินใจปัญหาสำคัญๆได้ นอกจากนี้ ยังหมายถึงความสามารถในการเข้าใจปัญหา การมีไหวพริบในการแก้ไขปัญหานั้นๆ และความมีสามัญสำนึกด้วย

4. แนวโน้ม/aptitudes) แนวโน้มของคนเป็นสิ่งที่อธิบายให้เข้าใจได้ยาก อาจหมายถึงพรสวรรค์ของคนก็ได้ ความถนัดนี้ไม่สามารถฝึกฝนเพิ่มเติมได้เหมือนฝีมือ(skill) แต่ก็อาจพัฒนาขึ้นมาได้บ้างตามสมควร ดังนั้นการทราบความถนัดของคนจึงเป็นประโยชน์ ในการพิจารณาคัดเลือกและบรรจุคนเข้าทำงานได้มาก

5. ความสนใจ(interests) คนเราแต่ละคนย่อมมีความสนใจแตกต่างกันไป ความสนใจในงานอย่างใดอย่างหนึ่งย่อมเป็นเสมือนเครื่องประกอบของชีวิต และเป็นเครื่องแสดงนิสัยใจคอของบุคคลนั้นๆ ได้ด้วย อย่างน้อยก็ช่วยให้เราอ่านคนๆ นั้นได้ชัดแจ้งยิ่งขึ้น

6. นิสัยใจคอ(habit or disposition) นิสัยเป็นเสมือนอารมณ์ระดับคน คนเราจะเป็นที่รักใคร่ของเพื่อนสูง และจะเป็นที่ไว้วางใจของผู้บังคับบัญชา จะเป็นที่เคารพของลูกน้องหรือไม่ อยู่ที่นิสัยว่าโอบอ้อมอารี หรือขี้โมโห ซื่อสัตย์สุจริตหรือไม่ และมีความตั้งใจทำงานเพียงใด

7. สิ่งแวดล้อม(environment or circumstance) หมายถึงสภาพแวดล้อมของบุคคลนั้น ตั้งแต่ก่อนเกิดจนกระทั่งเกิดและเติบโต เช่นสภาพของครอบครัว บิดามารดา ญาติพี่น้อง โรงเรียนสังคมที่อยู่อาศัย โรคภัยไข้เจ็บ สงคราม หรือประเพณีนิยมของครอบครัว เป็นต้น สิ่งเหล่านี้อาจมีอิทธิพลต่อบุคคลนั้น ซึ่งเป็นสิ่งที่ควรทราบไว้เพื่อประกอบการพิจารณาคัดเลือกเพื่อเข้าทำงาน

John Munro Fraser แห่งมหาวิทยาลัยเบอร์มิงแฮม ประเทศอังกฤษ ได้พยายามสร้างหลักการคัดเลือกคนเข้ามาทำงาน โดยเลียนแบบจาก Alec Rodger เพราะเป็นหลักที่นิยมกันอย่างแพร่หลายทั่วโลก และยังใช้ได้ผลดีอยู่ตราบเท่าทุกวันนี้ แต่เพื่อให้สะดวกในการพิจารณา Fraser ได้รวบรวมหลัก 7 ประการให้เหลือเพียง 5 ประการ เรียกว่า Five-Fold Grind อันได้แก่

1. สิ่งประทับใจครั้งแรกและสภาพทางร่างกาย (First impression and physical make-up) หมายถึงสิ่งที่เราสามารถมองเห็นได้จากภายนอก เช่น สุขภาพร่างกายอนามัย การแต่งกาย การพูดซึ่งก็เหมือนกับPhysical Appearance ของ Alec Rodger นั่นเอง

2. คุณวุฒิและสิ่งที่เขามุ่งหวัง(Qualifications and expectation) หมายถึงความรู้ความสามารถของผู้สมัคร ทางด้านการศึกษา การฝึกอบรม ประสบการณ์ในการทำงาน และสิ่งที่เขามุ่งหวังในชีวิตมีอะไร เช่น เงินเดือนและตำแหน่งหน้าที่ที่เขาต้องการมีอยู่เพียงใด

3. สมองและความสามารถ(Brain and abilities)หมายถึงความสามารถในการเข้าใจปัญหาต่างๆ เขาวินิจฉัยและความฉลาดเฉียบแหลม ซึ่งเหมือนกับ intelligence ของ Alec Rodger ดังที่กล่าวมาแล้ว

4. สิ่งกระตุ้น (Motivations) หมายถึง แรงผลักดันที่มีอยู่ในตัวของผู้สมัครงานนั้น ตลอดจนความเอาใจใส่ในงาน ความตั้งใจจริง ที่จะทำงานอันเป็นลักษณะหนึ่งของคนว่าจะ "สู้" หรือ "ถอย" หรือประเภท "ตั้งรับ"

5. การปรับปรุงตัว(Adjustments) เป็นคุณสมบัติทางสังคมของคนว่าจะสามารถเข้ากับคนอื่นได้เพียงใด ปรับปรุงตัวเองให้เข้ากับสังคมได้เพียงใด เวลาที่มีการเปลี่ยนแปลงใดๆ เกิดขึ้นในสำนักงานหรือในวิธีการทำงาน มีความสามารถที่จะเปลี่ยนความรู้สึก และปรับตัวกับสิ่งใหม่ๆ ได้เพียงใด

6. แนวคิดหลักการตลาดและนโยบายมุ่งการตลาด

เนื่องจากธุรกิจการดำเนินงานของสถานีโทรทัศน์ มีการแข่งขันกันสูงมาก ประกอบกับความรอบรู้ และการมีโอกาสเลือกของผู้บริโภคที่มีมากกว่าแต่ก่อนจึงบังคับให้ธุรกิจของสถานีโทรทัศน์ ต้องมุ่งการตลาดอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

Kotler , 1997 อ้างในปาริฉัตร เสวตเศรณี,2541:14 กล่าวไว้ในเรื่อง วิภฤติของการเจริญเติบโต ขององค์กรที่มีลักษณะเป็นศิลปการแสดงว่า เป็นองค์กรธุรกิจที่มีการจัดการซับซ้อน และต้องการการจัดการระดับมืออาชีพ ซึ่งเมื่อองค์กรประเภทนี้ขยายตัวขึ้น จำเป็นต้องสร้างบุคลากรที่เป็นมืออาชีพ และมีการดำเนินนโยบายอย่างเป็นทางการ มีการวางแผนกำหนดลักษณะงานและมีนโยบายเป็นรูปธรรม โดยมีการพัฒนาระบบการเงิน ที่คำนึงถึงเรื่องความสำคัญในเรื่องงบประมาณเป็นหลัก นอกจากนี้มาตรฐานการทำงาน จึงจำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนไปตามสภาพการณ์ และสภาวะการแข่งขัน ซึ่งองค์กรต้องมีการจัดการเพื่อดึงดูดแหล่งเงินทุนจากทั้งเอเจนซี่ และผู้อุปถัมภ์รายการ รวมไปถึงการศึกษาจุดแข็งจุดอ่อนขององค์กร ซึ่งถ้าเป็นจุดแข็งต้องมีการพัฒนาต่อไปให้ดียิ่งขึ้น หรือพยายามรักษาจุดแข็งนั้นไว้ให้ได้ ถ้าเป็นจุดอ่อนต้องพยายามปรับปรุงและแก้ไขต่อไป โดยทั้งนี้จะศึกษาจากสภาวะภายนอก คือแนวโน้มความต้องการของสังคม บริษัทคู่แข่งด้วยกัน และลูกค้าหรือผู้ชมกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งถือเป็นกลยุทธ์ในการวางแผนการตลาด

ในการการคัดเลือกพิธีกรและผู้ประกาศข่าวของสถานีโทรทัศน์ จึงใช้นโยบายมุ่งการตลาด ผู้บริโภคถือว่าเป็นจุดสำคัญที่ต้องให้ความสำคัญอยู่ตลอดเวลา โดยดูจากจำนวนหรือเรตติ้งจากรายการข่าวและรายการต่างที่ต้องมีพิธีกรดำเนินรายการว่าผู้รับชมมีสถิติจำนวนเท่าใด เรื่องราวของผู้บริโภคและพฤติกรรมของผู้บริโภค จึงเป็นเรื่องที่สำคัญ เป็นความรู้ความเข้าใจเบื้องต้นที่สถานีโทรทัศน์แต่ละสถานีต้องศึกษา

จากแนวคิดดังกล่าว ผู้ชมจึงเป็นปัจจัยสำคัญในธุรกิจสถานีโทรทัศน์ การคัดเลือกพิธีกรและผู้ประกาศสามารถสร้างความชื่นชอบ ตรงกับความต้องการของผู้ชมได้ จึงมีผลต่ออัตราความนิยม (rating) ของสถานีโทรทัศน์ เพราะยิ่งรายการมีคนดูมากเท่าไรก็เท่ากับว่าเป็นรายการที่มีผู้

อุปถัมภ์ sponsor) ต้องการมาก เนื่องจากเป็นรายได้หลักของผู้ผลิตรายการ เพราะฉะนั้นพลังทางการตลาดจึงเป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนดพิธีกรและผู้ประกาศข่าวของสถานีโทรทัศน์ ด้วย

7. หลักการเป็นพิธีกร

พิธีกรถือว่าเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญต่องานมากที่สุดหน้าที่หนึ่งเพราะมีหน้าที่ในการดำเนินรายการตั้งแต่เริ่มงานจนจบงาน รู้ขั้นตอนของงาน สามารถจัดลำดับขั้นตอนของงานได้อย่างเหมาะสม และราบรื่นเรียบร้อยจนเสร็จงาน โดยมีผู้ได้กล่าวถึงคุณสมบัติและการเป็นพิธีกรไว้ดังนี้ (จักรวรรณ์ ตันนะรัตน์ 2522 : 294)

1. มีบุคลิกภาพดี สง่างาม แต่งกายดี รสนิยมดี สุขภาพร่างกายแข็งแรงดี
2. มีความรู้เฉพาะด้าน และศึกษาหาความรู้ทั่วไป
3. มีไหวพริบ แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้
4. เสียงพูดชัดเจน แจ่มใส ออกเสียงถูกต้อง ความเร็วพอเหมาะ
5. มารยาทดี
6. มีอารมณ์ขัน
7. เลือกใช้ถ้อยคำภาษาได้ดี

นอกจากนี้ยังมีผู้ให้ความเห็นเพิ่มเติมในหลักการของการเป็นพิธีกรไว้อีก 4 ประการ ได้แก่ (บุญศรี ปราบณศักดิ์ 2538:242)

1. ความยืดหยุ่น

งานของพิธีกรต้องสัมพันธ์อยู่กับการเปลี่ยนแปลง อาจมีปัญหาก็หรืออุปสรรค ทำให้งานไม่เป็นไปตามแผนหรือกำหนดการ อาจต้องมีการปรับแก้ไขสถานการณ์

2. ความอ่อนน้อมถ่อมตน

ความอ่อนน้อมถ่อมตน กับความสง่างาม และความมั่นใจในตัวเอง เป็นคนละเรื่องกัน ผู้ที่มีความมั่นใจตนเองสูง มีความสง่างามแต่ก็มีความอ่อนน้อมถ่อมตนได้ เพราะงานพิธีกรเป็น

งานที่ต้องยกย่องให้เกียรติ ถ้ามีพื้นฐานจิตใจที่อ่อนนุ่มถ่อมตน จะทำให้การใช้ถ้อยคำ และท่าทางการแสดงออกเป็นไปด้วยการยกย่องให้เกียรติอย่างจริงใจ

3. ความตั้งใจจริงและความรับผิดชอบ

คุณภาพและคุณค่าของงานขึ้นอยู่กับความมุ่งมั่นและความตั้งใจของพิธีกรว่าจะอุทิศความพยายามมากน้อยเพียงไร มีความประณีตและละเอียดอ่อนต่อการสื่อสารเพียงใด พิธีกรที่ดีย่อมมีความมุ่งมั่นตั้งใจจริง รับผิดชอบและปรารถนาแน่วแน่ที่จะทำให้กิจกรรมนั้นๆ เป็นไปด้วยความราบรื่นและน่าประทับใจ

4. ความพร้อมที่จะพัฒนา

หากจิตใจของผู้ที่เป็นพิธีกรคิดว่าตนเองเก่งแล้ว ก็จะทำให้ไม่สนใจคำวิจารณ์ ข้อเสนอแนะจากบุคคลอื่น และไม่ขวนขวายหาความรู้เพิ่มเติม จึงส่งผลกระทบต่องานที่ไม่มีการพัฒนา

8. หลักการเป็นผู้ประกาศข่าว

สำหรับหลักการและคุณสมบัติของผู้ประกาศข่าวนั้น ได้มีผู้กำหนดแนวคิดในเรื่องนี้ไว้มากมายดังนี้

Bruce Lewis ได้กล่าวถึง คุณสมบัติของผู้ที่จะเป็นผู้ประกาศข่าวที่ดี จะต้องมียุทธศาสตร์ดังต่อไปนี้

1. มีการศึกษาและมีประสบการณ์ในชีวิต
2. มีอารมณ์เฉลี่ยวฉลาด สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้
3. มีอารมณ์ขัน
4. มีความอดทนต่อหน้าที่การงาน
5. มีจินตนาการ
6. มีความกระตือรือร้น
7. มีความเชื่อมั่นในตนเอง

8. มีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น

Ray White ได้กล่าวถึงคุณสมบัติของการทำงานด้วยชาวโทรทัศน์ โดยเฉพาะผู้ที่ทำหน้าที่ผู้ประกาศข่าว ดังนี้

1. รูปร่างหน้าตา (appearance) ไม่จำเป็นว่าต้องเป็นคนที่สวยหรือหล่อแบบดารานางหนึ่ง เพราะสิ่งเหล่านี้สามารถปรุงแต่งขึ้นมาได้ เพียงใช้การเสริมแต่งเข้าไปช่วยอำพรางสิ่งบกพร่อง เพราะโทรทัศน์เป็นสื่อที่เรามองเห็นภาพได้ รูปร่างหน้าตาที่ปรากฏ (appearance) จึงเป็นปัจจัยสำคัญมากสำหรับอาชีพผู้ประกาศข่าว
2. น้ำเสียง (Voice) การมีน้ำเสียงที่พูดชัดเจน ถูกต้องอักขระ มีวรรคตอนที่ถูกต้อง สิ่งเหล่านี้จะช่วยให้การอ่านข่าวน่า น่าสนใจ ชวนติดตามยิ่งขึ้น
3. ความน่าเชื่อถือ (Credibility) ถึงแม้ว่ารูปร่างหน้าตาและน้ำเสียงจะเป็นสิ่งแรกที่ดึงดูดความสนใจของผู้ชม แต่ก็อาจมีข้อยกเว้นเมื่อเขาไม่มีคุณสมบัติความน่าเชื่อถือปัจจัยที่มีความสำคัญมากที่สุดปัจจัยหนึ่งทีเดียว
4. ภาพที่ปรากฏบนจอโทรทัศน์ของผู้ประกาศข่าวต้องออกมาดูดี ไม่ว่าจะเป็นทรงผม การแต่งหน้า การแต่งกาย สิ่งเหล่านี้มีผลกระทบต่อการปรากฏตัวต่อหน้าสาธารณชนของผู้ประกาศข่าว
5. ประสบการณ์ (Experience) การพูดต่อหน้าสาธารณชน บางคนมีอาการสั่นประหม่า แต่สิ่งเหล่านี้จะค่อยๆดีขึ้น เมื่อมีประสบการณ์มากขึ้น ได้ออกอากาศบ่อยขึ้น ดังนั้นประสบการณ์จึงเป็นปัจจัยสำคัญอีกอย่างหนึ่งที่ช่วยส่งเสริมให้การทำงานของนักข่าวดีขึ้น
6. การเป็นผู้มีอารมณ์ขัน สนุกสนาน (Sense of Humor) ผู้ประกาศข่าวที่มีอารมณ์ขันจะทำให้การทำงานไม่เคร่งเครียดจนเกินไป ควรเป็นผู้รับอารมณ์ได้ดี มองทุกสิ่งให้สนุกสนาน
7. การทำงานร่วมกับผู้อื่น การทำงานเป็นทีม (Teamwork) ผู้ประกาศที่ดีต้องฝึกหัดให้สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น จะทำให้งานสำเร็จไปอย่างรวดเร็ว ราบรื่น มากยิ่งขึ้น

John Hichock (1991) ได้กำหนดแนวคิดเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้ประกาศข่าวที่พึงปฏิบัติดังนี้

1. มีสมาธิ (Contrite) เป็นสิ่งสำคัญของคนที่ทำงานโทรทัศน์ที่จะต้องแยกประสาทได้ นั่นคือเลือกฟังในสิ่งที่ต้องการใช้งาน

2. รู้จักสร้างตัวเองขึ้นมา (Detach) หมายถึง การละเลยความเป็นตัวของตัวเองที่เป็นจริง ต้องเก็บซ่อนความรู้สึกส่วนตัวไว้เบื้องหลัง เพื่อเปิดโอกาสให้ตัวเองมองตัวเองอย่างพินิจพิเคราะห์ โดยปราศจากอคติ หากทำได้ก็สามารถควบคุมตนเองรวมถึงเป็นผู้กำกับตัวเองไปในตัว

3. การฝึกจิต (Mentally Rehearse) ไม่ใช่เพียงการคิดคำนึง หากเป็นการฝึกการเรียนรู้ที่จะใช้จินตนาการ เพื่ออธิบายเหตุการณ์และการกระทำต่างๆออกมา

4. ความเชื่อมั่นในตัวเอง (Believe in yourself) ต้องเริ่มจากความสามารถในความเชื่อมั่นของตนเอง แม้อาจมีเหตุการณ์มาทำลายความมั่นใจ ผู้ประกาศข่าวที่ดีต้องทำหน้าที่ต่อไปด้วยความมั่นใจ ต้องทำตัวเป็นผู้เชี่ยวชาญและมีความรู้จริงในสายตาผู้ชม

5. การพูดโดยไม่มีสคริปต์ (Ad-libbing) เป็นการเรียนรู้ที่ยากที่สุดในการทำงาน ถือเป็นเทคนิคที่ช่วยสร้างสีสันในการรายงานข่าวได้ไม่น้อย โดยการพูดเสริมนอกเหนือจากสคริปต์ ผู้ประกาศข่าวต้องเตรียมข้อมูลให้พร้อม

6. การควบคุมลมหายใจ (Breathing) ผู้ประกาศข่าวที่ดี ควรรู้จักจังหวะการหายใจที่ถูกต้อง การเปล่งเสียงได้อย่างต่อเนื่องและนุ่มนวล โดยฝึกการหายใจด้วยกระบังลม

7. อ่านอย่างเป็นธรรมชาติ (Read naturally) การอ่านออกเสียงนับเป็นสิ่งสำคัญสำหรับผู้ประกาศข่าวที่ดี ต้องเรียนรู้วิธีการอ่านด้วยเสียงที่เป็นธรรมชาติและไม่มีผิดพลาด

8. การควบคุมเสียง (Voice control) เสียงที่เปล่งออกมา จะต้องสร้างความประทับใจให้กับผู้ชม ซึ่งขึ้นอยู่กับคุณภาพของเสียงที่เปล่งออกมา

9. การแสดงออก (Television performance) ผู้ประกาศจะต้องเรียนรู้และจำเป็นต้องทราบองค์ประกอบของภาพต่างๆต้องรู้ว่ากล้องตัวใดจับภาพตนเอง ในมุมใกล้(Close up)หรือมุมกว้าง (Long shot)

I.E.Fang(1972)ได้กล่าวถึงวิธีการเป็นผู้ประกาศข่าวที่ถูกต้อง ไว้ดังนี้

1. Speaking clearly พูดจาได้ชัดเจนเพราะต้องอ่านข่าวให้ผู้ชมเข้าใจ และเพื่อป้องกันการผิดพลาดเมื่อเวลาออกอากาศ

2. Sense of News มีความเข้าใจในเนื้อหาข่าว ในการอ่านข่าวควรใช้ภาษาที่แสดงถึงความรู้สึกกับเหตุการณ์ในข่าวบ้าง เช่นการรู้สึกแสดงความเสียใจต่อข่าวการสูญเสีย เรื่องเศร้าโศก หรือเรื่องของความทารุณ โหดร้าย

3. Know his subjects อ่านข่าวให้ผู้ชมเข้าถึงเรื่องที่กำลังอ่านอยู่ไม่ว่าจะเป็นเนื้อหาการอ่านชื่อ หรือคำในภาษาต่างประเทศอื่นได้อย่างถูกต้อง

4. Smooth Flow เพื่อให้การอ่านข่าวเป็นไปด้วยความราบรื่น เพราะฉะนั้นผู้ประกาศข่าวต้องสามารถทำงานร่วมกับฝ่ายอื่นได้เป็นอย่างดี และต้องสามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ โดยต้องตัดสินใจควรกล่าวขอโทษทันทีหรืออ่านข้ามไปเลย โดยปกติแล้วการกล่าวขอโทษสั้นๆไม่ได้ทำให้ผู้ประกาศข่าวเกิดความอับอายอะไร ในกรณีนี้ผู้ประกาศข่าวอาจใช้อารมณ์ขันเข้ามาช่วยทำให้บรรยากาศดีขึ้น

5. Maintaining contact with his audience เวลาที่อ่านข่าวมองผู้ชมโดยการมองตรงมาที่กล้องให้เหมือนกับว่ากำลังผู้กับผู้ชม

9. หลักการที่สำคัญของเป็นพิธีกรและผู้ประกาศข่าว

การพัฒนาบุคลิกภาพภายใน โดย มีสาระสำคัญดังนี้

ความหมายของบุคลิกภาพ

คำว่า "บุคลิกภาพ" หรือ "personality" ในภาษาอังกฤษมีรากศัพท์ดั้งเดิมมาจาก "persona" ซึ่งเป็นภาษาละตินหมายถึงหน้ากาก(mask) กล่าวโดยสรุปแล้ว บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะเฉพาะตัวของแต่ละบุคคลซึ่งแสดงออกท่าทาง ความรู้สึกนึกคิด ความเฉลียวฉลาด กิริยามารยาทตลอดจนลักษณะนิสัยและอุปนิสัย และโดยดังกล่าวนี้ บุคลิกภาพจึงหมายถึง ลักษณะทั้งทางจิตและทางกายทั้งหมดเข้าด้วยกัน ซึ่งเป็นเหตุให้บุคคลแตกต่างกันด้วยบุคลิกภาพ โดยวิทยากรได้เน้นว่าสิ่งสำคัญคือคนเราควรเลือกสวมหน้ากากให้ถูกต้องและเหมาะสมกับเวลาและสถานการณ์ต่างที่แตกต่างกันไป

โครงสร้างบุคลิกภาพ

บุคลิกภาพของมนุษย์มีโครงสร้างจิตอยู่ 3 ส่วนคือ

อิด (ID) จะเป็นตัวกำหนดให้มนุษย์แสวงหาแนวทางที่จะได้รับความสุข หลักเลี้ยงทุกซ์ โดยอิดจะประกอบด้วยความต้องการทางชีววิทยาและสัญชาติญาณ อิดไม่มีความสามารถที่จะคิด ไม่มีเหตุผล ไม่มีศีลธรรม ไม่มีคำว่าถูกหรือผิด โดยบุคลิกภาพของบุคคลเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่นั้น จะเกิดจากบุคลิกภาพในวัยเด็ก ซึ่งบุคลิกภาพในวัยเด็กทั้งหมดจะขึ้นอยู่กับอิด

อีโก้(Ego) เป็นส่วนที่มีความสำคัญต่อบุคลิกภาพ เป็นความสามารถในการพิจารณาตัดสินใจโดยอาศัยหลักของการมีเหตุผล และยังสามารถที่จะระลึกถึงประสบการณ์ที่เคยได้รับมาแล้วในอดีต และที่สำคัญที่สุดคือ อีโก้เป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยให้การชะลอการทำให้เกิดความพึงพอใจในทันทีของอิด

ซูเปอร์อีโก้(Superego) เป็นจิตในระดับจิตสำนึกเป็นส่วนใหญ่ มีหน้าที่ควบคุมการหาความสุขของจิต โดยซูเปอร์อีโก้จะเป็นเครื่องหมายของศีลธรรม มโนธรรม ที่จะบอกว่าสิ่งใดถูกสิ่งใดผิด และจะยอมให้แรงกระตุ้นจากอิด ออกมาได้ต่อเมื่อการกระทำนั้น เป็นสิ่งที่ปลอดภัยหรือถูกต้องเท่านั้น ซูเปอร์อีโก้เป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้ ประสบการณ์โดยเฉพาะทางด้านศีลธรรมจากสังคม

โดยหลักสำคัญ คือเรื่องจิตทั้ง 3 ระดับนี้เพื่อให้ทราบว่ามีจิตทั้ง 3 ระดับเมื่อทำงานร่วมกันย่อมมีความขัดแย้งต่อกันและกัน หรือมีความร่วมมือกันซึ่งนับว่าเป็นสิ่งธรรมชาติ อย่างไรก็ตามเมื่อจิตฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นฝ่ายชนะ บุคลิกภาพของบุคคลผู้นั้นก็จะแสดงออกไปตามแนวของจิตฝ่ายนั้น ณ ขณะนั้น ดังนั้นจึงเป็นสิ่งที่ควรระวังเป็นอย่างยิ่ง

การพัฒนาทัศนคติที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น

I am okay , You are okay.

I am okay , You are not okay.

I am not okay , You are okay.

I am not okay , You are not okay.

โดยสิ่งนี้ถือว่าเป็นสิ่งที่สำคัญ สุขภาพจิตที่ดี ย่อมมาจากการมีทัศนคติที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น นั่นคือเราไม่จำเป็นต้องดีที่สุด และผู้อื่นไม่จำเป็นต้องดีที่สุด แต่หากเรามองว่าเราได้ทำดีแล้ว และผู้อื่นก็ได้ทำดีแล้ว ทัศนคติหรือการมองโลกของเราจะเปลี่ยนไป ซึ่งผลก็คือ พฤติกรรม การกระทำ และบุคลิกภาพของเราก็จะเปลี่ยนแปลงไปในทางบวกด้วย

เจตคติ

เจตคติก็เป็นอีกเรื่องที่มีความสำคัญ โดยเจตคติตรงกับคำภาษาอังกฤษว่า "Attitude" หมายถึง ท่าทีหรือความรู้สึกของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งจะมีความหมายกว้างและครอบคลุมกว่าทัศนคติ เพราะครอบคลุมไปถึงความพร้อมที่จะแสดงออกเป็นการกระทำด้วยไม่ใช่การแสดงความคิดเห็นต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดเพียงอย่างเดียว ดังนั้นความสำคัญของเจตคติคือ ช่วยให้คุณคนเข้าใจโลกรอบๆตัวเรา ให้เราสามารถคาดเดาเหตุการณ์ต่างๆที่น่าจะเป็นได้ นอกจากนี้ เจตคดียังเป็นเครื่องมือที่ช่วยในการปรับตัวกับสังคม และการวางตัวในสังคมนั้นๆ และเจตคติช่วยให้คุณคนสามารถแสดงความเป็นตัวของตัวเองออกมา เพราะบุคคลจะมีเจตคติสอดคล้องกับความคิดความเชื่อ ค่านิยมต่างๆของตนเอง

การสร้างประสิทธิภาพของเสียง โดย มีสาระสำคัญดังนี้

ทักษะการควบคุมเสียง

การฝึกฝนการควบคุมเสียงให้มีทักษะการเป็นผู้พูดที่ดี มีแบบฝึกหัดขั้นพื้นฐานที่จำเป็น 2 ประการ คือการควบคุมลมหายใจ และการอุ่นเครื่องกล้ามเนื้อในช่องปาก มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

การควบคุมลมหายใจ

โดยปกติแล้ว มนุษย์จะหายใจเข้านำอากาศเก็บไว้ในปอด ทำให้ปอดขยายตัวซึ่งโครงบานออก ใหญ่และอวกขึ้น แต่การหายใจที่ถูกต้องวิธี ทำให้ร่างกายเก็บลมได้มากขึ้น และช่วยให้การเปล่งเสียงมีความก้องกังวาน และยังนำออกซิเจนไปเลี้ยงสมองได้มากขึ้น ทำให้แจ่มใส คือการหายใจเข้าสู่ช่องท้อง "หายใจเข้าท้องยุบ หายใจออกท้องยุบ" ขณะที่หายใจออกสามารถเปล่งเสียงอา...โดยพยายามให้เสียงออกจากช่องท้อง อาจฟังเสียงตนเองว่ามีความก้องกังวานหรือไม่ หากเสียงแบน เป็นเสียงที่ออกจากลำคอ เพราะคุณภาพของเสียงที่ออกจากช่องท้องจะมีความก้องกังวาน คลื่นเสียงที่ออกมาจะเป็นคลื่นวงกลมที่ขยายวงออกไปโดยรอบ ต่างจากเสียงที่มาจากลำคอ ซึ่งมีลักษณะคลื่นเสียงแบน

การอุ่นเครื่องกล้ามเนื้อในช่องปาก

การอุ่นเครื่องกล้ามเนื้อในช่องปากเป็นการสร้างความยืดหยุ่นให้กล้ามเนื้อ เพื่อเตรียมที่จะพูดให้คล่องแคล่ว ไม่ติดขัด หรือลื่นพันกัน อีกทั้งช่วยให้รู้ว่าจะเสียงที่เกิดขึ้น ผลิตจากกล้ามเนื้อส่วนใดประกอบกันบ้าง ก่อให้เกิดความชัดเจนในการพูด และถูกต้องตามอักขระวิธี

1. ม้วนลิ้นไปมาภายในปาก และแลบลิ้นให้ยาวที่สุดที่สามารถทำได้
2. ใช้ลิ้นสัมผัสส่วนต่างๆในช่องปาก เพื่อนวดผ่อนคลายกล้ามเนื้อ เพดาน ปาก เหงือกด้านในด้านนอก ริมฝีปากด้านใน
3. นวดริมฝีปากด้านนอก โดยให้ริมฝีปากบิดเบี้ยวไปมา
4. หาวเพื่อผ่อนคลายขากรรไกร
5. อุ่นเครื่องกรามโดยสมมติว่ากำลังเคี้ยวหมกฝรั่งคำโต ย้ายจากซ้ายไปขวา ขวาไปซ้าย
6. กระทบลิ้นคล้ายกำลังออกเสียง ร.เรือ
7. ออกเสียงพยัญชนะต่างๆผสม สระอะ โดยสังเกตรูปปากที่เปลี่ยนไปตามเสียงต่างๆ ใช้กล้ามเนื้อปากอย่างเต็มที่ ดังนี้

กะ กะ กะ กะ กะ.....

มะ มะ มะ มะ มะ.....

ยะ ยะ ยะ ยะ ยะ .....

วะ วะ วะ วะ วะ.....

สำหรับการทดลองฝึกปฏิบัติของแบบฝึกหัดทั้งสองชุดนี้ ควรฝึกให้สอดคล้อง เพื่อประสิทธิภาพในการควบคุมการออกเสียงให้ชัดเจน ชัดถ้อยชัดคำ และมีความกังวาน เสียงดังฟังชัด

น้ำเสียงในการพูด

น้ำเสียงเป็นสิ่งที่แสดงความหมายเชิงอารมณ์ของผู้พูดแสดงถึงบุคลิกภาพอารมณ์ในภavnนั้นๆของผู้พูด ลักษณะน้ำเสียงที่ใช้โดยทั่วไปมี 3 แบบคือ

1. น้ำเสียงกลางผู้พูดจะแสดงน้ำเสียงปกติ ไม่แสดงอารมณ์ ระดับความดังและความเร็วสม่ำเสมอ มีการกำหนดจังหวะอย่างชัดเจน ซึ่งจังหวะดังกล่าวมักใช้ในการหยุด ผู้พูดจะใช้น้ำเสียงกลางในการบรรยาย หรืออธิบาย เช่นเรื่องเล่าประวัติศาสตร์ การอธิบายขั้นตอนต่างๆ การบรรยายสถานที่ เป็นต้น

2. น้ำเสียงนุ่มนวล ผู้พูดอาจจะออกเสียงเบา แหบ หรืออาจสั้นเครือ มีการแสดงอารมณ์ ใช้อัตราการพูดช้า มีการเล่นเสียงดังค่อยสลับกันไป แต่ไม่ได้ทำเสียงหนักแน่น หรือดังกังวานเหมือนน้ำเสียงจริง การกำหนดจังหวะจะอาศัยการทอดหางเสียงเมื่อจบข้อความ แล้วหยุดสักระยะ ผู้พูดจะใช้เสียงนุ่มนวล เมื่อต้องการแสดงอารมณ์ อาจเป็นอารมณ์เศร้า รัก ชอบ ประทับใจ ซาบซึ้งใจ ซึ่งขึ้นอยู่กับสารที่ต้องการส่ง

3. น้ำเสียงจริงจัง ผู้พูดจะออกเสียงหนักแน่น จริงจัง มีการใช้ระดับความดังและค่อยของเสียงคละกันไป แต่ถ้าต้องการแสดงอารมณ์โกรธอาจมีการออกเสียงแข็ง ดั่ง และไม่มีหางเสียง นอกจากนี้ยังมีการแบ่งวรรคตอนอย่างชัดเจนด้วยการลงน้ำหนักและการหยุด ผู้พูดจะใช้เสียงจริงจัง เมื่อต้องการแสดงอารมณ์จริงจัง เหนียวแน่น แสดงคำสั่ง แสดงความโกรธ ความไม่พอใจ

สำหรับเทคนิคการเลือกน้ำเสียงดังกล่าวว่า ต้องสามารถ เปลี่ยนไปตามสถานการณ์ และวัตถุประสงค์กล่าวคือ เมื่อเริ่มต้นบทสนทนาและแนะนำตัว ผู้สนทนาจะใช้น้ำเสียงเพื่อแสดงบุคลิกภาพของผู้พูด ฉะนั้นผู้พูดควรใช้น้ำเสียงนุ่มนวล เพื่อแสดงความอ่อนโยน เป็นมิตร ช่วงกลางของบทสนทนา ผู้สนทนาจะใช้น้ำเสียงเพื่อแสดงเนื้อหาของสาร จึงควรเลือกใช้น้ำเสียงที่เหมาะสมกับสารนั้นๆ แต่ไม่ควรลืมการสอดแทรกน้ำเสียงที่แสดงถึงบุคลิกภาพอันน่าประทับใจของผู้พูดด้วย ช่วงท้ายของบทสนทนา จะเป็นช่วงการสรุป ย้ำความและอำลา ผู้สนทนาจะใช้น้ำเสียงเพื่อแสดงวัตถุประสงค์ของผู้พูด ว่าต้องการให้คู่สนทนามีพฤติกรรม ความคิดอย่างไร จึงควรใช้น้ำเสียงที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์นั้นๆ

การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ โดย มีสาระสำคัญดังนี้

ปัจจัยในการสื่อสาร

การสื่อสารให้สำเร็จได้นั้น ผู้สื่อจะต้องมีความตระหนักในปัจจัยทางสังคมที่ตัดสินความสำเร็จในการสื่อสาร ปัจจัยเหล่านี้ช่วยให้ผู้สื่อภาษาสามารถตัดสินใจได้ว่า ควรจะสื่อสารอย่างไรให้เหมาะสม ดังต่อไปนี้

1. กาละ ซึ่งมีความหมายกว้างกว่าการรู้ว่าเป็นเวลาใด กาละในที่นี้หมายถึงลักษณะของสถานการณ์ ว่าเป็นพิธีการหรือเป็นทางการหรือไม่เพียงใด หรือเป็นเพียงการสื่อสารตามปกติในชีวิตประจำวัน

2. เทศะ ซึ่งมีความหมายกว้างกว่าการรู้ว่าเป็นสถานที่ใด เทศะในที่นี้หมายถึงไปถึงถึงความสำคัญทางสังคมของสถานที่นั้นๆด้วย

3. บุคคล ซึ่งรวมถึงทั้งผู้ที่สื่อภาษา ผู้เป็นเป้าหมายของการสื่อภาษา และผู้อื่นที่อาจรวมอยู่ในสถานการณ์นั้นทั้งโดยตั้งใจและโดยบังเอิญ สถานภาพทางสังคมของบุคคลเหล่านี้รวมทั้งลักษณะของความสัมพันธ์ที่มีอยู่ต่อกันก็เป็นสิ่งที่ต้องคำนึงถึง เช่นเดียวกับจำนวนของผู้ที่รวมอยู่ในสถานการณ์การสื่อสารแต่ละสถานการณ์

4. กรอบวัฒนธรรม สังคมทุกสังคมจะมีการสะสมความรู้ว่าสิ่งที่สมควรเป็นอย่างไร สิ่งที่มาเหมาะสมไม่ควรเป็นอย่างไร ส่วนหนึ่งของความรู้ที่เป็นกรอบวัฒนธรรมก็คือ ความรู้ว่าจะพูดอย่างไรจึงจะเหมาะสมกับบุคคล กาละ และเทศะ

5. วัตถุประสงค์ ซึ่งเป็นปัจจัยที่ขึ้นอยู่กับตัวผู้สื่อภาษาเอง ว่าต้องการสื่อภาษาเพื่อให้เกิดผลอย่างไร การตระหนักในวัตถุประสงค์ของการสื่อสาร กับการพิจารณาถึงการเลือกรูปแบบภาษาให้เหมาะสมกับกาละ เทศะ และบุคคล

การสื่อสารอย่างมืออาชีพ

รูปร่าง : แข็งแรง มีพลัง กระฉับกระเฉง เชื้อมั่น ศีรษะตรง คอตรง หลังตรง ไหล่ผึ่งผาย

อิริยาบถ : มั่นคง ว่องไว กระตือรือร้น กระฉับกระเฉง มีสมาธิ ยืนและนั่งตัวตรง

รูปลักษณ์ : ประณีต ตัดสินใจได้ดี มีระเบียบ มีความเป็นผู้นำ แต่งกายสะอาด มีรสนิยม เหมาะสมกับกาลเทศะและบุคคล

สีหน้า แววตา การสบตา : มีมนุษยสัมพันธ์กับผู้อื่น มีความมั่นใจในตนเอง ความสนใจใคร่รู้ จริงใจ แจ่มใส สงบ พร้อมจะรับรู้

การพูด : มีความรู้ มีความสามารถในการถ่ายทอด มีความสนใจ มีความมั่นใจ มีความเข้าใจผู้อื่น มีความประณีตในการคิด ความมีไมตรีและความมีน้ำใจ พูดได้ใจความและใจคน เรียบเรียงประเด็นชัดเจน เลือกใช้คำได้เหมาะสม ไม่พูดข้างเดียวแต่รับฟังทั้งวัจนภาษาและอวัจนภาษาของคู่สนทนา/ผู้ฟัง

น้ำเสียง : พูดจาจะฉานชัดถ้อยชัดคำ จังหวะการพูดเหมาะสม มีความดังที่พอเหมาะ พูดจาไพเราะมีหางเสียง

หัวใจของการพูด

1. ข้อมูล วัตถุประสงค์ที่ต้องการจะสื่อคืออะไร และควรพูดในสิ่งที่ผู้ฟังต้องการจะฟัง
2. อารมณ์ เป็นเรื่องของความรู้สึก ทศนคติ และอคติ ควรผู้ตามอารมณ์ของผู้อื่น อีกทั้งควรเป็นอารมณ์ในเรื่องที่ต้องการสื่อด้วย เช่น สนุกสนาน หรือโศกเศร้า เป็นต้น
3. ความสัมพันธ์ เป็นสิ่งที่มีต่อผู้ฟังว่าเป็นอย่างไร เช่น รัก,ชอบ และเกลียด เป็นต้น

การแต่งกายเพื่อเสริมบุคลิกภาพ โดย มีสาระสำคัญดังนี้

ความหมายของการแต่งตัวดี

การแต่งตัวดีในที่นี้คือ มีรสนิยมแบบทันสมัย คือรู้ว่าอะไรเหมาะสมและไม่เหมาะสมกับตนเอง ไม่มากไม่น้อยเกินไป ไม่ควรสั้นหรือรัดรูปมากเกินไป แต่ในขณะเดียวกันมีความพิเศษไม่เหมือนใคร หัวใจของรสนิยมที่ดีคือ ความเรียบง่าย ผสมผสานกับการมีไหวพริบในการตกแต่ง ดัดแปลง "รสนิยม" อาจมีอยู่เอง และสามารถพัฒนาได้ด้วยประสบการณ์ "ทันสมัย"คือรู้เท่าทันสมัย แต่งตัวตามสมัยนิยม โดยนำสมัยนิยมมาปรับให้เข้ากับตนเองให้เหมาะสมกับบุคลิกภาพ ในบางครั้ง ความขัดกันระหว่างบุคลิกลักษณะของผู้แต่ง กับลักษณะของการแต่งกายที่ผู้แต่งต้องการให้เป็นทำให้ เสื้อผ้าที่แต่งออกมาไม่รับกับผู้แต่ง ดังนั้นจะเป็นการดัดที่ผู้แต่งจะหลีกเลี่ยงการเลือกใช้เสื้อผ้าที่มีลักษณะขัดกับรูปร่าง และบุคลิกของตน รวมทั้งต้องคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมทั้งหมดที่เป็นส่วนหนึ่งของเรา ทั้งฐานะทางเศรษฐกิจและฐานะทางสังคมเป็นสำคัญด้วย

ไหวพริบในการแต่งกายงาม

1. ไม่ขึ้นอยู่กับเงิน
2. เริ่มจากรสนิยมดี ประกอบกับการรวบรวมผสมผสานและแรงบันดาลใจ
3. การให้ความสนใจแม้ในรายละเอียดปลีกย่อยที่เล็กที่สุด
4. การรู้จักเลือกสรรและตระหนักว่า เสื้อผ้าที่คนอื่นใส่แล้วดูดี อาจจะไม่เหมาะกับคุณก็ได้
5. ไม่บ้าแฟชั่น

6. การแต่งกายในรูปแบบที่เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไป แต่มีการเสริมแต่งให้งดงามด้วยลักษณะเฉพาะตัว

7. การแต่งกายให้ดูต่างจากคนอื่น หรือเหมือนกับคนอื่น และรู้ว่าเมื่อใดควรจะแต่งให้ต่างจากคนอื่น และเมื่อใดควรแต่งให้เหมือนคนอื่น แต่รู้จักตัดแปลงให้มีแบบฉบับเป็นของตนเอง

8. รูปลักษณะเฉพาะตัวที่เด่นออกมา

9. ขึ้นอยู่กับอารมณ์ส่วนตัวของผู้แต่ง

10. การเข้าถึงลักษณะเสื้อผ้าแบบต่างๆ บรรยากาศและสิ่งแวดล้อม

11. ภาพพจน์ที่คุณถ่ายทอดให้คนอื่นเห็น

12. พยายามที่จะตกแต่งตัดแปลงเสื้อผ้ามากกว่า ที่จะหวังว่าเสื้อผ้าที่คุณใส่จะช่วยให้คุณนั้นดูดีขึ้น

13. การสำนึกว่าคุณคือใคร และอยู่เพื่ออะไร

14. การรู้จักเลือกสรรผ้า เนื้อผ้า และสีเส้น

การทำความรู้จักกับเส้นและสีในการแต่งกาย

เส้นพื้นฐานสำคัญที่ควรทำความรู้จัก

1. เส้นตั้ง ดึงสายตาให้มองขึ้นและลงในแนวดิ่ง ทำให้มองดูสูงขึ้น เปรี้ยวขึ้น

2. เส้นนอน ดึงสายตาให้มองเป็นทางยาวไปตามแนวนอน ทำให้มองดูกว้างออก

3. เส้นเฉียง หรือเส้นทแยง ดึงสายตาให้เบี่ยงเบนออกจากแนวนอนไปตามแนวเฉียงของเส้นไม่ทำให้ดูกว้างหรืออ้วน

4. เส้นตั้ง เส้นนอน และเส้นเฉียง จะพบได้ในแบบเสื้อส่วนต่างๆ เช่น คอเสื้อ ปกแขนเสื้อ ชายเสื้อ ชายกระโปรง ตะเข็บ ลวดลายต่างๆที่ปรากฏอยู่ในผ้า ฯลฯ

สีพื้นฐานสำคัญที่ควรทำความรู้จัก

1. สีเข้มหรือสีมืด ทำให้หมอมและเพรียวลง

2. สีจัดหรือสีสว่าง ทำให้อ้วนและสดใสขึ้น

เพื่อให้ได้ผลในการพรางรูปร่างส่วนที่บวมพอง และทำให้คุณดูดีขึ้น ควรเลือกสีของเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย โดยคำนึงถึง สีผิว ขนาดรูปร่าง และสีที่ชอบ นอกจากนี้สีจะมีส่วนในการพรางรูปร่างและช่วยขับผิวให้สดใสขึ้นแล้ว ยังมีผลกระทบต่ออารมณ์ ความรู้สึกของผู้พบเห็น ถ้ารู้จักใช้สีเพื่อสร้างภาพพจน์ให้กับตนเองในหน้าที่การงานด้วยแล้วนับว่าได้รับประโยชน์จากสีในเสื้อผ้าอย่างเต็มที่

การเลือกเครื่องประดับ

เครื่องประกอบเสื้อผ้าหรือที่เรียกกันว่า เครื่องประดับ(accessories) หมายถึง เครื่องประดับต่างๆ เช่น รองเท้า ประเป๋า เข็มขัด สิ่งเหล่านี้มีบทบาทสำคัญยิ่งที่ช่วยให้การแต่งกายสมบูรณ์ครบถ้วน สร้างภาพรวมของผู้แต่งในโอกาสต่างๆ แสดงให้เห็นแบบฉบับการแต่งตัว และความแตกต่างจากบุคคลอื่น ผลของภาพรวมจะออกมาในทางลบหรือบวก ย่อมขึ้นอยู่กับว่าคุณสามารถเลือกใช้เครื่องประดับเหล่านั้นให้เหมาะสมกลมกลืน และเหมาะสมกับเสื้อผ้าและโอกาสได้มากน้อยแค่ไหน

หลักง่ายๆของการเลือกเครื่องแต่งกาย คือความกลมกลืนของสีและแบบ ระหว่างพวกเดียวกันเอง และความกลมกลืนกับเสื้อผ้า เช่นต่างหู และสร้อยคอ ควรมีแบบและสีที่กลมกลืนกัน และทำจากวัสดุชนิดเดียวกัน หรือใกล้เคียงกันมากที่สุด และเข้ากับสีเสื้อผ้าด้วย

การเคลื่อนไหวด้วยถ่วงท่าและอริยาบถที่สง่างาม โดย มีสาระสำคัญดังนี้

การวางท่าทาง

ความลับของเรือนร่างที่สง่างามอยู่ที่การวางท่าทาง ไม่มีสิ่งใดจะเสริมรูปร่างลักษณะของได้เท่ากับการวางท่าทางที่ถูกต้อง ท่าทางจะบอกให้ท่านรู้ว่าเป็นคนที่สง่าผ่าเผย มั่นใจในตนเอง เป็นคนเคอะเขินงุ่มง่ามในชีวิต เช่นเดียวกับการเคลื่อนไหวที่แสดงออกมา

ความลับของภาพพจน์ที่สง่างาม คือการวางท่าทางที่ดี ในขณะที่ท่านยืนถูกต้อง วางท่าสง่างาม ทรวดทรงรูปร่างของท่านจะดูดีขึ้น ดังนั้นการวางท่าทางที่ถูกต้องมีประโยชน์หลายประการคือ สุขภาพทั่วไปของร่างกายดี, มีการทรงตัวดี, ปราศจากการปวดเมื่อย, มีเสียงที่ดีขึ้นเพราะกระบังลมทำงานสะดวก, ทรวดทรงดีขึ้น, การเคลื่อนไหวจะนิ่มนวลสง่างาม, เสื้อผ้าที่สวมใส่ดูกะทัดรัด สะอาดตา และลักษณะท่าทางมีความมั่นใจ

ปัญหาในการวางท่าทางและวิธีแก้ไข

1. ศีรษะยื่นออกมา
2. ไหล่ห่อ หรือก้มงอไปข้างหน้า
3. ทรวงอกห่อ หน้าอกโค้งงอเข้าไป
4. หน้าท้องยื่น
5. ก้นยื่นไปข้างหลังอย่างที่เรียกว่าก้นงอน
6. เข่าทั้งสองตึงและอยู่ไม่ถูกต้อง
7. เท้ายื่นเข้าไปข้างใน หรือข้างนอก

ดังนั้นวิธีในการตรวจการวางท่าทางวิธีหนึ่ง คือ ยืนหันหน้าเข้าผนังให้ชิด วางมือทั้งสองบนหน้าขา (หรือจะใช้วิธีเดินหน้าเข้าหาผนังช้าๆ) ถ้าน้ำอกของท่านสัมผัสผนังก่อนการวางท่าของท่านถือว่าดีมาก ถ้าศีรษะสัมผัสก่อนถือว่าพอใช้ แต่ถ้าท้องน้อยสัมผัสก่อนและศีรษะจึงสัมผัสการวางท่าของท่านจะต้องปรับปรุง

ด้วยเหตุนี้ การวางท่าทางที่ไม่ดี จึงต้องใช้ระยะเวลาในการแก้ไข เนื่องจากมีการใช้กล้ามเนื้อที่ผิดมาเป็นเวลานาน จำเป็นต้องมีการศึกษาแก้ไขให้ถูกต้องเพื่อให้กลับคืนดังเดิม หลังจากนั้นการวางท่าทางที่ดีจะค่อยๆกลายเป็นธรรมชาติ โดยต้องอาศัยการบริหารร่างกายอย่างสม่ำเสมอ และระมัดระวังการวางท่าทางให้ถูกต้อง

การยืนที่สง่างาม

การยืนที่สง่างามนั้นหลังตั้งตรง ยืดหน้าอกแต่ ควรระวังไม่ให้หน้าอกยื่นจนดูไม่เหมาะสม ยืดไหล่ไปด้านหลังในลักษณะที่ดูผ่อนคลาย ปล่อยแขนตามสบายไว้ข้างลำตัวเก็บหน้าท้องและบั้นท้ายให้ดูสัมพันธ์กัน อย่าปล่อยให้ส่วนใดส่วนหนึ่งยื่นออกมาข้างหน้าหรือข้างหลัง

การนั่งที่สง่างาม

การนั่งที่ดีไม่ควรนั่งเก้าอี้ที่ไม่มีเตรียมตัวก่อน ควรจะมีการกำหนดจุดนั่งที่ต้องการหรือเมื่อถูกเชิญให้นั่ง เวลานั่งหลังจะติดกับพนักเก้าอี้พอดี ขณะที่ขาข้างหนึ่งเกือบติดเก้าอี้

และขาอีกจะตั้งไว้ข้างหน้าเล็กน้อย โดยให้ขาทั้งสองข้างเฉียงไปด้านหน้าเล็กน้อยหรือตั้งไว้ข้างหน้าตรงๆก็ได้ และไม่ควรให้ศีรษะตกและหลังค่อมเป็นอันตราย

การเดินที่สง่างาม

การเดินอย่างสง่างามคือ การเอียงกรายอย่างถูกสุขลักษณะ กระดูกสันหลังยึดตรงไม่โค้งงุ้ม เขียงกรานยึดตรง หัวเข่าและเท้ายึดไปข้างหน้า ปลายเท้าแยกเฉียงจากบันท้ายเล็กน้อย โดยเป็นเส้นเกือบตรง ระยะความสั้นยาวของย่างก้าวขึ้นอยู่กับความสูงของตัว และความยาวของเท้า การเดินที่ถูกต้องนั้น ควรดูตามความเหมาะสมของรูปร่าง และการลงน้ำหนัก ซึ่งควรทิ้งน้ำหนักลงไปที่ส้นเท้า วางเท้าทั้งคู่ให้ขนานกัน เกร็งสะโพกและกล้ามเนื้อส่วนนั้นทั้งหมด เวลาก้าวไปส้นเท้าควรแตะพื้นก่อนเป็นส่วนแรกก่อนจะทิ้งน้ำหนักไปที่ส้นเท้า และก้าวอีกเท้าตามมา ลักษณะจะดูนุ่มนวลเป็นจังหวะอย่างถูกต้อง

สิ่งที่ห้ามทำคือ ห้ามเดินสายสะโพก อย่าเดินก้าวเท้ายาวๆ อย่าเดินยื่นศีรษะไปข้างหน้า และอย่าเดินยกและห่อไหล่

การแต่งหน้าอย่างเหมาะสม โดยมีสาระสำคัญดังนี้

เทคนิคของการดูแลและบำรุงผิวหน้า

การดูแลผิวนั้นถือได้ว่าเป็นเรื่องที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะผู้ที่ประกอบอาชีพการเป็นพิธีกรและผู้ประกาศข่าว เพราะมีความจำเป็นที่ต้องแต่งหน้าเป็นประจำ ดังนั้นก่อนการแต่งหน้าทุกครั้งควรทำความสะอาดใบหน้า และทาครีมบำรุงผิวที่เหมาะสมกับสภาพผิวของตนเองทุกครั้ง และการลบเครื่องสำอางเมื่อเสร็จงานก็ถือเป็นสิ่งที่สำคัญ ควรลบเครื่องสำอางอย่างเบามือ และต้องแน่ใจว่าล้างเครื่องสำอางจนหมดจดทุกครั้ง หลังจากนั้นก็ควรทาครีมบำรุงผิวหน้าและรอบดวงตาที่เหมาะสมกับสภาพผิวของตนด้วย

เทคนิคของการแต่งหน้า

สำหรับคำแนะนำการแต่งหน้าแบบ “เอิร์ทโทน” คือลักษณะของสีที่มีความเป็นธรรมชาติ ไม่จัดจนเกินไป

การทำตา

โดยเริ่มแต่การทำแบ่งบนใบหน้าและลำคอ ซึ่งแบ่งควรจะเป็นแบ่งที่มีร่องพื้นผสมอยู่ และดูเบาบางไม่หนามากนัก โดยแบ่งที่ใช้ควรมีความเข้มกว่าสีผิวจริงเล็กน้อยเพื่อให้เหมาะสมกับแสงเมื่อออกอากาศรายการโทรทัศน์

การเขียนคิ้ว

โดยเริ่มจากการจัดรูปคิ้วของผู้เข้าอบรมให้ได้รูปทรงที่สวยงามและเหมาะกับแต่ละคน จากนั้นได้สาธิตการเขียนคิ้วให้ดูเป็นตัวอย่าง และบอกถึงเทคนิคการเขียนคิ้วให้สวยได้รูป โดยเขียนตั้งแต่ช่วงกึ่งกลางของคิ้วลงมาที่ปลายคิ้วก่อนและเกลี่ยให้สีเสมอกัน จากนั้นเขียนจากหัวคิ้วมาบรรจบให้สวยงาม นอกจากนี้การเลือกสีของการแต่งคิ้วคือบริเวณปลายคิ้วจะใช้สีน้ำตาลที่มีความเข้มกว่าหัวคิ้ว โดยจะ หลังจาก

การทำตา

การทำสีตาที่ดีควรเลือกให้มี 3 สี ที่เป็นโทนเดียวกัน ในที่นี้คือสีเหลืองอ่อนๆ ส้ม และน้ำตาลเข้มนั่นเอง โดยเลือกทาสีที่อ่อนที่สุดบริเวณเปลือกตาทั้งหมด จากนั้นเลือกสีที่มีความเข้มระดับกลางทาสีขอบตาขึ้นไปประมาณเพียงครึ่งหนึ่งของสีแรก และสุดท้ายทาสีที่เข้มที่สุดขีดขอบตาและเน้นมาขึ้นที่บริเวณหางตา

การตัดขนตาและการทามาสคารา

การตัดขนตาที่ดีควรตัดเป็น 3 ระดับจากบริเวณโคนสู่ปลายขนตา เพราะจะทำให้ขนตาไม่หักจนเกินไป และการปิดมาสคาราควรเริ่มปิดจากโคน และควรตั้งปลายแปรงขึ้นด้วย การปิดมาสคาราเป็นสิ่งสำคัญสิ่งหนึ่งที่ทำให้ตาดูสวยและเด่นชัดทีเดียว

การปิดแก้ม

การเลือกสีทาแกมนั้นควรเลือกให้เป็นโทนสีเดียวกับสีตา ในที่นี้คือสีทาแก้มคือสีส้มอมน้ำตาล และวิธีการปิดคือปิดเป็นรูปตัว ซี ในภาษาอังกฤษจากจากบริเวณโหนกแก้มลงมา ควรระวังไม่ให้บริเวณสีแก้มกว้างมากจนเกินไป

การทำปาก

การเลือกสีปากนั้นควรเลือกให้มีสีโทนเดียวกับสีตาและสีปาก โดยสีควรมี 2 ระดับคือสีเข้มและสีอ่อน โคนสีเข้มจะใช้ในการเขียนขอบปากเพื่อให้ปากมีรูปที่เด่นชัดและสวยงามมากขึ้น โคน

สามารถแก้ปัญหาของขนาดปากที่เล็กและใหญ่ได้ หลังจากเขียนปากได้รูปที่สวยงามตามต้องการแล้วจะทาบริเวณปากด้านใดเป็นสีอ่อน รวมทั้งอาจเพิ่มความชุ่มชื้นด้วยลิปกรอสก็ได้

การทำผมอย่างเหมาะสม โดย มีสาระสำคัญดังนี้

การทำผมให้เหมาะสมกับงานต่างๆ

การอ่านข่าวในห้องออกอากาศของสถานี

โดยท่านวิทยากรได้แนะนำเทคนิคการทำผมให้เหมาะสมกับงานในลักษณะต่างๆ ทั้งของผู้หญิงและผู้ชาย เช่นการอ่านข่าวในสถานี ซึ่งก็เป็นแบบเรียบง่ายและอาจเป็นการไม่จำเป็นต้องเกล้าผมทั้งหมด เพราะการอ่านข่าวในสถานีไม่ปัจจัยของสิ่งแวดล้อมภายนอกที่จะมากระทบต่อผมมากนัก

การรายงานข่าวนอกสถานที่

การรายงานข่าวนอกสถานที่นั้นต้องคำนึงถึงทรงผมเป็นอย่างมากเพราะอาจมีปัจจัยของสภาพแวดล้อมมากมาย เช่นฝน และลมเป็นต้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่มาสามารถควบคุมได้ ดังนั้นทรงผมที่เหมาะสมกับการรายงานข่าวนอกสถานที่ อาจเป็นการเกล้าผม เพื่อให้สะดวกต่อหน้าที่ในขณะนั้นและดูแลง่ายด้วย

พิธีกรรายการต่างๆ

โดยท่านวิทยากรแนะนำว่าหน้าที่พิธีกรอาจไม่จำเป็นต้องทำผมเรียบร้อยเท่ากับงานของผู้ประกาศข่าว แต่อย่างไรก็ตามก็ต้องขึ้นอยู่กับลักษณะของรายการด้วยว่าต้องการความเป็นทางการมากน้อยอย่างไร เนื่องจากทรงผมย่อมต้องมีความแตกต่างกันไปตามลักษณะของรายการ ถ้าเป็นรายการที่กลุ่มเป้าหมายเป็นวัยรุ่น อาจจะมีการม้วนปลายผมให้มีลักษณะเป็นลอนที่สวยงามตามสมัยนิยม เป็นต้น

มารยาทในการเข้าสังคม โดย มีสาระสำคัญดังนี้

มารยาท และ การรู้จักกาลเทศะ

มารยาท และ การรู้จักกาลเทศะ มีความหมายใกล้เคียงกัน กิริยามารยาทไม่ได้เป็นเพียงสิ่งที่สื่อให้เห็นถึงผลการอบรมเลี้ยงดูเท่านั้น แต่การเรียนรู้ถึงการวางตัว กิริยาท่าทางที่งดงามยังช่วยให้เรามีความมั่นใจ มีความเคารพในตนเอง และการมั่นคงหนักแน่นในการรู้ว่าสิ่งใดเป็นสิ่งที่ถูก

หรือผิดตามมาตรฐานการดำรงชีวิตในปัจจุบัน ยังทำให้เราหลุดพ้นจากการถูกวิพากษ์วิจารณ์ได้ดีอีกด้วย ความรอบรู้ในเรื่องการวางตนอย่างมีรสนิยม ไม่ว่าจะเป็นในสถานการณ์ปกติหรือพิเศษนับเป็นอีกก้าวหนึ่งในการเสริมสร้างความมีเสน่ห์ และความน่าสนใจในบุคคลนั้นๆ

มารยาทในการแนะนำตัว

สำหรับมารยาทในการแนะนำตัวประเด็นที่น่าสนใจ คือ การแนะนำต้องแนะนำชายแก่หญิงก่อน แต่กรณีที่เป็นเพศเดียวกันต้องแนะนำผู้น้อยให้ผู้ใหญ่รู้จัก และในการแนะนำต้องขออนุญาตหญิงก่อนที่จะแนะนำชายให้หญิงรู้จัก โดยผู้หญิงไม่ต้องยื่นมือให้จับ เมื่อได้รับการแนะนำจากชายให้รู้จัก แคโค้งคำนับกันก็พอ นอกจากนี้ ในการแนะนำควรแนะนำพร้อมบอกคุณสมบัติพิเศษที่ทั้งสองฝ่ายอาจถูกใจกัน เช่นเป็นคนชอบต้นไม้ด้วยกัน เป็นต้น

มารยาทในการแสดงความเคารพ

มารยาทในการแสดงความเคารพ มีหลักในการปฏิบัติดังนี้ ในการแสดงความเคารพต่อผู้ใหญ่ ซึ่งอยู่แห่งเดียวกันหลายคน ควรจะเคารพให้เป็นไปตามลำดับอาวุโสของผู้ใหญ่เหล่านั้น ถ้าอยู่กับผู้ใหญ่ที่มีอาวุโสอยู่แล้ว แม้จะมีผู้ใหญ่ที่มาอาวุโสรองลงไปเข้ามาในที่นั้น ก็ไม่ต้องทำความเคารพ และไม่ควรแสดงท่าอึดอ้อมให้ปรากฏในขณะที่แสดงความเคารพต่อผู้ใหญ่ แม้ว่าการอึดอ้อมจะเป็นสิ่งที่สำคัญในการทักทายปราศรัยก็ตาม ควรแสดงกิริยาวาจาให้สำรวม

สำหรับการแสดงความเคารพด้วยการไหว้ นั้นควรคำนึงถึงระยะห่างในการไหว้ให้เหมาะสม ไม่ควรประสาธนาสายตาในขณะที่ไหว้อยู่ สำหรับในกรณีที่มือสิ่งของอยู่ในมือให้ใช้การคำนับแทนการไหว้ นอกจากนี้ระดับของการก้มศีรษะและลำดับในการไหว้นั้นก็เป็นสิ่งสำคัญเพราะเป็นการบอกถึงการไหว้บุคคลที่แตกต่างกัน กล่าวคือการรับไหว้บุคคลที่มีน้อยกว่าให้ก้มศีรษะเล็กน้อย การไหว้บุคคลที่มีอายุมากกว่าให้ก้มศีรษะและลำดับให้มากขึ้นโดยให้หัวแม่มือจรดที่ปลายจมูก และสำหรับการไหว้พระสงฆ์ให้ก้มศีรษะและลำดับให้มากกว่าทั้ง 2 ระดับข้างต้นโดยให้หัวแม่มือจรดที่หว่างคิ้ว

การแสดงความเคารพโดยการจับมือ(Shakehand) ผู้ที่อาวุโสกว่าจะเป็นผู้ที่ส่งมือให้ผู้ที่อาวุโสน้อยกว่าจับ โดยมักใช้มือขวา การจับต้องจับให้กระชับและหนักแน่น และที่สำคัญการแสดงความเคารพลักษณะนี้การประสาธนาสายตาถือเป็นสิ่งจำเป็น และควรมีท่าทางที่อึดอ้อมด้วย

มารยาทในการรับประทานอาหาร

มารยาทในการรับประทานอาหาร หมายถึง การรับประทานอาหารที่ต้องเกี่ยวข้องกับสังคมนอกบ้าน ถึงแม้การรับประทานอาหารภายในครอบครัวจะมีมารยาทอยู่แล้วแต่ก็ยังคงมากกว่าการปฏิบัติในงานสังคม โดยมารยาทในการรับประทานอาหาร มีหลักในการปฏิบัติดังนี้ การนั่งต้องรอให้ผู้อาวุโสนั่งก่อนแล้วจึงคอยนั่ง และผู้อาวุโสกว่าเริ่มรับประทานอาหารก่อน ในการนั่งควรนั่งตัวตรงไม่ทำวอคอบนโต๊ะอาหาร และควรให้สุภาพสตรีนั่งก่อน นอกจากนี้เวลารับประทานอาหารต้องระมัดระวังไม่ให้เลอะเทอะ และระวังมิให้มีเสียงดัง ในกรณีที่มีผ้าเช็ดมือ ก่อนจะเริ่มรับประทานอาหารควรหยิบผ้าเช็ดมือปูที่ตัก วิธีใช้ผ้าเช็ดมือคือ พลิกผ้าเช็ดมือทางด้านใน ซับที่ริมฝีปาก ไม่ควรยกขึ้นทั้งผืน เมื่อใช้เสร็จแล้วไม่ต้องพับให้วางไว้บนโต๊ะด้านซ้ายมือของตน ระหว่างรับประทานอาหารถ้ามีความจำเป็นต้องลุกจากโต๊ะ ควรวางผ้าเช็ดมือไว้ที่เก้าอี้ และกล่าวคำขอโทษก่อนที่จะลุกไป สำหรับหลักปฏิบัติในการใช้ช้อน ส้อม และมีด คือ การรับประทานอาหารแบบไทย ถือช้อนด้วยมือขวาและส้อมด้วยมือซ้าย แต่ถ้าเป็นการใช้ส้อมอย่างเดียวต้องถือด้วยมือขวา ถ้าเป็นการรับประทานอาหารแบบฝรั่งที่ต้องใช้มีดกับส้อม ถือมีดด้วยมือขวา ถือส้อมด้วยมือซ้าย การใช้มีดคือใช้เพื่อตัดอาหารเท่านั้นจะนำไปจิ้มอาหารเข้าปากไม่ได้ และหลักที่น่าสนใจอีกประการคือ การตม้่น้ำชาหรือกาแฟ คือไม่ควรทิ้งช้อนไว้ในถ้วยชาหรือกาแฟ และไม่ควรใช้ช้อนนั้นตักเข้าปาก ในการตม้่น้ำชาควรตม้่น้ำชาระวังมิให้มีเสียงและมีการเว้นระยะบ้างไม่ควรตม้่น้ำชาจนหมดในครั้งเดียว

ความรู้เกี่ยวกับการสอบใบผู้ประกาศ และการอ่านออกเสียงให้ถูกต้อง มีสาระสำคัญดังนี้

หลักเกณฑ์การทดสอบเพื่อออกใบรับรองเป็นผู้ประกาศข่าว

แบบประเมินการให้คะแนนจะแบ่งออกเป็น 5 หัวข้อ คืออักขรวิธี 40คะแนน สลีลาการนำเสนอ 20 คะแนน ความถูกต้อง 15 คะแนน ความชัดเจน15 คะแนน และเสียง 10คะแนน รวมเป็น 100คะแนน โดยผู้ที่สอบผ่านจะต้องได้คะแนนรวม 50คะแนนขึ้นไป

โดยรายละเอียดแบบประเมินแต่ละหัวข้อคือ

1. อักขรวิธี ประกอบด้วย 3ส่วน คือ การออกเสียง/ร./ล/ การออกเสียงคำควบกล้ำ และการออกเสียงตรงคำ

การออกเสียง/ร./ล/

ผู้ที่ขอทดสอบควรฝึกฝนให้สามารถออกเสียง/ร./ล/ให้ชัดเจนแตกต่างกันและสามารถอ่านได้ครบตลอดทั้งบท เนื่องจากการออกเสียง/ร./ล/ถือเป็นมาตรฐานการออกเสียง

ภาษาไทย แต่ถ้าออกเสียง/ร/ไม่เป็นธรรมชาติไปบ้างหรือเป็น/ล/ไปบ้างก็เพียงได้รับคำเตือนในใบประเมินไม่ถึงกับสอบไม่ผ่าน

การออกเสียงคำควบกล้ำ

การออกเสียงคำควบกล้ำคือ คำที่สะกดด้วยพยัญชนะอื่นควบกับตัว/ร/ หรือ/ล/ หรือ/ว/ หากไม่สามารถออกเสียงแต่ละตัวได้ชัดเจนก็จะทำให้สื่อความหมายไม่ถูกต้อง และยังสะท้อนให้เห็นถึงการไม่ให้ความสำคัญต่อการออกเสียงภาษาไทย ทำให้เสียบุคลิกภาพ และอาจมีผู้ตั้งข้อสงสัยเกิดว่าไม่มีทักษะในการอ่าน

การออกเสียงตรงคำ

การออกเสียงตรงคำ คือสามารถออกเสียงให้ตรงกับเสียงพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ ทั้งนี้การออกเสียงไม่ตรง ก็มีผลกระทบต่อสื่อความหมายเช่นเดียวกัน การเพี้ยนพยัญชนะ ที่มักพบ เช่น ท เป็น ต,ช,Th /ส เป็น ถ,จ,S /ช เป็น ซ,จ,Ch,Sh และ ส เป็นเสียงที่แลบลิ่นน่า เป็นต้น ส่วนการเพี้ยนสระคือมักออกเสียงสับสน สระเสียงสั้นเป็นสระเสียงยาว สระเสียงยาวเป็นสระเสียงสั้น หรือไม่ก็ออกแปรเปลี่ยนเป็นอีกเสียงไปเลย และอีกประการคือการเพี้ยนวรรณยุกต์ ที่พบมากคือ เสียงวรรณยุกต์โทออกเสียงเป็นวรรณยุกต์ตรี บางทีก็สับสนระหว่างวรรณยุกต์ เอก จัตวา และสามัญ ดังนั้น หากไม่ช่วยกันระมัดระวังแก้ไข อาจเป็นเสียงที่ใช้จริงในอนาคตอันใกล้ และเสียงภาษาไทยที่ถูกต้องจะเสื่อมสลายไป

2. ลีลาการนำเสนอ ประกอบด้วย 4 หัวข้อย่อย คือวรรคตอน จังหวะและน้ำหนักรำคำ และความ การรักษาความโนบท และความเหมาะสมกับเนื้อหา

วรรคตอน

การแบ่งวรรคตอนที่ถูกต้องคือ การไม่หยุดเว้นจังหวะในระหว่างการอ่านที่เป็นการแยกคำหรือแยกความ ขณะเดียวกันต้องไม่อ่านคร่อมวรรค หรือหยุดต่อมิตที่ หรืออ่านติดต่อกันเรื่อยไปโดยไม่มีเว้นวรรค

จังหวะและน้ำหนักรำคำและความ

การพูดหรืออ่านบท ผู้อ่านที่ดีต้องมีวิธีการนำเสนอให้ผู้ฟังรู้สึกเหมือนการอ่านหนังสือ นั้นด้วยตนเอง การอ่านที่ดีต้องมีการลงน้ำหนักรำคำ น้ำหนักความ เน้นหนักเบา เว้นระยะ ทอดจังหวะได้อย่างเหมาะสม

การรักษาความในบท

การรักษาความในบทคือ การอ่านให้ตรงตามที่ได้กำหนดไว้ หากมีการเติมคำ เติมความ ตกคำ ตกความ ตู้อ้อหรือสับสน ก็อาจทำให้ผู้ฟังเข้าใจความหมายได้ไม่ตรงตามเรื่องที่นำเสนอหรือเข้าใจผิด

ความเหมาะสมกับเนื้อหา

การอ่านออกเสียงเป็นการถ่ายทอดตัวอักษรออกเป็นความคิดแล้วถ่ายทอดความคิดนั้นออกมาเป็นเสียงอีกชั้นหนึ่ง การอ่านต้องรักษาจังหวะการอ่านให้พอเหมาะ ไม่ช้าจนเนิบและไม่เร็วจนเกินไป การอ่านออกเสียงต้องให้ผู้ฟังเข้าใจความทุกตอนอย่างแจ่มแจ้ง อ่านให้ราบรื่น คล่องแคล่ว และมีความต่อเนื่อง การลงเสียงน้ำหนักให้ถูกต้องคือการย่ำคำหรือความสำคัญ ดังนั้นผู้นำเสนอต้องเข้าใจบทที่จะนำเสนอว่าคืออะไรและมีสาระสำคัญอย่างไร และต้องรู้จักเลือกอารมณ์ในการนำเสนอตามประเภทของเรื่องที่นำเสนอด้วย

3. ความถูกต้อง คือ การอ่านออกเสียงตามหลักเกณฑ์การอ่านออกเสียงภาษาไทย สามารถอ่านประสมอักษร ผันอักษรนำ อักษรควบ หรือออกเสียงตามอักษรวิธีของภาษาที่นำมาใช้ในภาษาไทย เช่น ภาษาเขมร ภาษาบาลี และสันสกฤต ได้ถูกต้อง นอกจากนี้ยังมีเรื่องของกรอ่านตัวเลข บอกจำนวน ตัวเลขบอกวัน เดือน ปี เวลา เลขที่หนังสือ เลขที่บ้าน เลขรหัสไปรษณีย์ หมายเลขโทรศัพท์ฯ

4. ความชัดเจน คือ ประกอบด้วยข้อย่อย 2 ข้อคือ การออกเสียงคำ และเสียงสอดแทรก

การออกเสียงคำ

การออกเสียงจะพิจารณาจากการออกเสียงไม่เต็มคำ /รว/รวบ หมายถึง การออกเสียงไม่ชัดถ้อยชัดคำ ออกเสียงเหมือนไม่มีตัวสะกด ทั้งๆที่มีตัวสะกด หรืออ่ารวบคำ รวบพยางค์

เสียงสอดแทรก

เสียงสอดแทรก หมายถึงเสียงลมที่พ่นออกมาทางจมูก ทางปาก หรือเสียงที่เกิดจากความบกพร่องของอวัยวะประดิษฐ์เสียง เช่น ฟัน หรือเสียงจากน้ำลายในช่องปาก เสียงลมพ่นหน้าคำ หมายถึงการออกเสียงพยัญชนะบางตัว เช่น ท,ถ,ด,จ,ฉ,ช,ส โดยมีอิทธิพลของหน่วยเสียงในภาษาอังกฤษ เข้ามาปะปนเป็นเสียง T,J,CH,SH,S

5. เสียง ประกอบด้วย 2 ส่วนคือ ลักษณะโดยธรรมชาติ(คุณภาพของเสียง)และการแปลงเสียง(ระดับเสียง)

ลักษณะโดยธรรมชาติ(คุณภาพของเสียง)

ลักษณะโดยธรรมชาติ(คุณภาพของเสียง) จะพิจารณาจาก เสียงแจ่มใส/ไม่แจ่มใส ขึ้นอยู่กับจะมีลักษณะเฉพาะตัวโดยธรรมชาติของแต่ละคน และ การแปลงเสียงด้วยอารมณ์และสภาพจิตใจที่ต่างกัน ลักษณะเสียงจะต่างกัน ไม่ว่าจะเป็นความแจ่มใส กังวาน ไพเราะ สดใส น่าฟัง สำหรับเสียงแห้งเช่นเสียงที่เป็นหวัดมีอาการระคายเคืองหรืออักเสบในหลอดลม หรือด้วยความบกพร่องของเส้นเสียงหรือกล่องเสียง เสียงเครือคือเสียงที่ขาดน้ำหนัก เป็นเสียงที่ผู้เปล่งขาดพลังเสียง อาจเพราะเจ็บป่วยหรือ อวัยวะในการผลิตเสียงบกพร่อง และเสียงสั้นคือ เสียงที่เปล่งออกมาไม่สม่ำเสมอ อาจเกิดจากความประหม่า โกรธ ไม่สามารถควบคุมอารมณ์ได้

การแปลงเสียง(ระดับเสียง)

การแปลงเสียงตะออกมาได้อย่างสมบูรณ์ชัดเจนนั้นระบบการหายใจ ระบบเสียง ระบบเกิดเสียง และระบบกล่อมเกลาเสียง กับอวัยวะที่ใช้ในการออกเสียงจะต้องสมบูรณ์ และทำงานสอดคล้องกัน โดยเราสามารถควบคุมการแปลงเสียงให้เป็นไปอย่างที่เราต้องการได้ ไม่ว่าจะเป็น ความดัง ระดับของเสียงความแหลมทู่ เป็นต้น

การพัฒนาทักษะการออกเสียงให้ถูกต้องและชัดเจน มีสาระสำคัญดังนี้

การแนะนำอ่านที่ดี

การอ่านที่ดีนั้นไม่ว่าจะเป็นบทอย่างไรก็ตามควรอ่านให้เหมือนการพูดหรือเล่าให้ฟัง อ่านเต็มเสียง เสียงที่เปล่งนั้นควรออกมาจากท้องเพราะจะทำให้เสียงดีพลัง และเมื่อได้บทที่ต้องอ่าน ควรศึกษาบทเป็นอย่างดีว่ามีลักษณะเป็นอย่างไรต้องการความเป็นกันเอง หรือความเป็นทางการ นอกจากนี้สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งคือ ควรทำสัญลักษณ์หรือเครื่องหมายต่างๆที่สำคัญในบทที่ต้องอ่านด้วย เช่นการเว้นวรรค คำที่อ่านยากและคำที่มักอ่านผิด รวมทั้งการลงเสียงหนักเบาของคำนั้นๆ เป็นต้น

ความรู้เกี่ยวกับงานข่าว มีสาระสำคัญดังนี้

กระบวนการทำข่าวโทรทัศน์

กระบวนการทำข่าวโทรทัศน์ การจะได้ข่าวมาต้องไปที่แหล่งข่าว โดยจะเป็นการนัดพบ ติดต่อทางโทรศัพท์ หรือติดต่อทางสื่ออินเทอร์เน็ต เป็นต้น ซึ่งในขั้นตอนนี้อาจพบอุปสรรคเรื่องการไม่ให้พบ หรือให้พบแต่ไม่ให้สัมภาษณ์ และบางครั้งให้สัมภาษณ์แต่ไม่ให้เปิดเผยชื่อ ซึ่งการเคารพแหล่งข่าวเป็นจรรยาบรรณที่สำคัญมากของนักข่าว การจะนำเสนอข่าวให้ดีนั้นต้องมีความรู้ในข่าวนั้นๆจริง ว่ามีความเป็นมาอย่างไร เพื่อความไม่รู้ในเนื้อหาข่าวสามารถแสดงออกทางสายตาได้ ซึ่งจะทำให้ไม่มีความน่าเชื่อถือ และที่สำคัญการอ่านข่าวต้องอ่านจับประเด็น รวบรวมและได้ใจความ ข้อควรระวังในการนำเสนอข่าวคือ ไม่ควรจับประเด็นข่าวผิด ไม่ควรมีอคติกับข่าว อย่าแสดงความเห็นในข่าว อย่าเบือนข่าวหรือเบี่ยงเบนประเด็น และไม่เด้าข่าว กล่าวคือในการรายงานข่าว ให้รายงานตามที่เห็นเท่านั้น

ความแตกต่างระหว่างรายงานข่าวในสตูดิโอ(ห้องส่ง)และนอกสถานที่

การรายงานข่าวในสตูดิโอ(ห้องส่ง)

การรายงานข่าวในสตูดิโอ จะมีคนคอยช่วยเหลือ และมีบทข่าวเตรียมไว้เรียบร้อย มีปัจจัยที่เกี่ยวข้องซึ่งรบกวนในระหว่างการรายงานข่าวไม่มากนัก อุณหภูมิของห้องส่งสามารถกำหนดได้

การรายงานข่าวนอกสถานที่

สำหรับการรายงานข่าวนอกสถานที่ ในบางครั้งไม่มีบทข่าวเตรียมให้ ดังนั้นผู้รายงานข่าวต้องเขียนและนำเสนอข่าวเอง ด้วยเหตุนี้ความรู้ในเนื้อหาข่าวต่างๆจึงมีความจำเป็นอย่างมาก นอกจากนี้การรายงานข่าวนอกสถานที่นั้น ไม่มีคนคอยช่วยเหลือและต้องอาศัยไหวพริบในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า และที่สำคัญอย่างมากคือมีปัจจัยรบกวนมากมาย เช่น ไฟ เสียง ภาพ คนดู และภัยธรรมชาติ เป็นต้น

ความรู้เกี่ยวกับการเป็นพิธีกรและผู้ประกาศข่าวทางโทรทัศน์มีสาระสำคัญดังนี้

คำแนะนำสำหรับการเป็นผู้ประกาศข่าวและพิธีกร

การที่จะเป็นพิธีกรและผู้ประกาศข่าวที่ดีนั้น จะต้องสามารถอ่านภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง และต้องมีการฝึกฝนทักษะอยู่ตลอดเวลา โดยพยายามฝึกการอ่านให้เป็นธรรมชาติ และควรทดลองอ่านในสภาวะที่มีความวุ่นวายบ้างเพื่อให้เกิดความเคยชิน เพราะในบางครั้งต้องรายงานข่าว

ต้องประสบกับปัจจัยภายนอกมากมายที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ ดังนั้นเมื่อฝึกเป็นประจำจะทำให้มีสมาธิมากขึ้น การเป็นผู้ประกาศข่าวและพิธีกรต้องอาศัยความแม่นยำ เช่นชื่อ และตำแหน่งต่างๆ ต้องมีการตรวจสอบอย่างละเอียด สำหรับความเร็วในการอ่านนั้น จะอยู่ที่ 2บรรทัดต่อ 10วินาที ในกรณีที่มีการอ่านผิดถ้าไม่มากนัก เช่นสะกดเล็กน้อยสามารถอ่านต่อไปได้เลย ไม่จำเป็นต้องกล่าว"ขอภัยครับ/ค่ะ"ทุกครั้ง แต่ถ้าเป็นความผิดพลาดที่รุนแรงเช่น อ่านผิดไปแล้วความหมายในเนื้อความเปลี่ยน จำเป็นต้องกล่าว"ขอภัยครับ/ค่ะ"

การดำเนินรายการโดยเฉพาะรายการข่าวซึ่งปัจจุบันจะมีลักษณะของการ"คุย-เล่าข่าว"มากขึ้น สิ่งสำคัญคือ ผู้ดำเนินรายการต้องทราบความเป็นมาของข่าวต่างๆเป็นอย่างดี นอกจากนี้ควรเล่าข่าวอย่างเป็นธรรมชาติ เหมือนประสบมาด้วยตนเอง และการสบตากับผู้ชมถือเป็นสิ่งจำเป็นเช่นกัน

ในการนำเสนอข่าวนั้น ผู้ประกาศข่าวและพิธีกรต้องวางจุดยืนของตนเองให้ดี และต้องตระหนักเสมอว่ากำลังนำเสนออะไรให้ใคร กลุ่มเป้าหมายที่รับชมเป็นอย่างไร เนื่องจากกลุ่มเป้าหมายต่างกันรูปแบบการนำเสนอก็จะแตกต่างกันไปด้วย สำหรับภาษาที่ใช้ นั้น ควรเลือกใช้คำพูดง่ายๆ และไม่ควรรวดรู้อย่างเด็ดขาด ในระหว่างที่นำเสนอข่าว ควรให้ผู้ชมให้ความสนใจกับในข่าว อย่าให้สนใจในจุดอื่นมากกว่าข่าว เช่นเครื่องแต่งกาย หรือทรงผม เป็นต้น

วิธีในการเลือกข่าวมานำเสนอ คือนำข่าวที่น่าสนใจมาเสนอก่อน และพยายามนำเสนอข่าวที่ล่าสุดให้กับผู้ชมได้รับทราบ และการที่ผู้ชมได้เห็นภาพของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงๆโดยที่เป็นภาพเคลื่อนไหวจะน่าสนใจ เพราะปัจจุบันนี้การนำเสนอข่าวมักจะหยิบยกตามหนังสือพิมพ์ และการหยิบหนังสือพิมพ์ขึ้นมาแสดงไม่ควรหยิบถ่มมาจนเกินไป เลือกเฉพาะที่สำคัญจริงๆ

สำหรับเทคนิคในการตั้งคำถามนั้น ท่านวิทยากรให้คำแนะนำว่า ควรต้องมีการฝึกซ้อม โดยจำลองเหตุการณ์ต่างๆแล้วทดลองถาม โดยให้ยึดหลักว่า คำถามแรกที่ถามนั้นต้องตรงประเด็นเลยว่าการทราบอะไร ตามตามข้อเท็จจริง และการถามนั้นควรถามเฉพาะเจาะจงอย่างถามกว้างเกินไป โดยถามไปที่ละคำถาม และอย่างกลัวที่จะถามเพราะผู้ชมสามารถรับรู้ความรู้สึกดังกล่าวได้ ในขณะที่ถามควรจดข้อมูลที่ได้สัมภาษณ์ไปแล้วด้วย เพื่อจะได้ทราบว่าจะต้องถามอะไรต่อไปเพื่อให้ได้คำตอบที่เพียงพอสำหรับผู้ชม

การเป็นผู้ประกาศข่าวและพิธีกรที่ดีนั้น ไม่ควรหยุดงานมากนัก โดยท่านวิทยากรได้ชี้ให้เห็นว่าความถี่ที่ผู้ชมได้รับนั้นมีอิทธิพลต่อความน่าเชื่อถือเป็นอย่างมาก การที่ผู้ชมได้ชมผู้ประกาศ

ข่าวและพิธีกรอยู่ตลอดจะทำให้มีความเชื่อถือต่อผู้ประกาศข่าวและพิธีกรคนนั้นมากขึ้น ซึ่งอาชีพนี้ความน่าเชื่อถือเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมาก

การเป็นผู้ประกาศข่าวและพิธีกรที่ดีนั้น จะต้องเป็นคนที่รู้และเข้าใจข่าวเป็นอย่างดี เกาะติดกระแสโลก ทันต่อเหตุการณ์ ต้องเป็นคนที่มีความรักการฟัง การอ่าน และการดู ในสิ่งต่างๆ รอบตัว ต้องเป็นคนที่มักจะสงสัยในสิ่งต่างๆ และซักถามในเรื่องนั้นๆ และที่สำคัญจะต้องมีน้ำใจและให้เกียรติต่อผู้ที่ดำเนินรายการร่วมกัน รวมทั้งทีมงานทุกคนด้วย

การเตรียมตัวในการนำเสนอข่าว

สิ่งสำคัญที่ผู้ประกาศข่าวและพิธีกรต้องคำนึงถึงคือ เรื่องเวลาการทำหน้าที่ไม่ว่าจะเป็นพิธีกรหรือผู้ประกาศข่าวในแต่ละครั้งควรที่จะมาก่อนเวลาเพื่อให้มีเวลาได้ศึกษาสิ่งที่ต้องนำเสนอ และการฝึกซ้อมก่อนการนำเสนอจริงก็ควรซ้อมให้เหมือนจริงคือเปล่งเสียงออกมาเลย เพื่อความมั่นใจ ควรซ้อมประมาณ 3 ครั้ง ในกรณีที่ผู้ประกาศข่าวและพิธีกรยังมีประสบการณ์ไม่มากและมีความตื่นเต้น ประหม่านั้น ท่านวิทยากรได้แนะนำเทคนิคควบคุมอาการเหล่านี้ คือ การหายใจเข้า-ออก อย่างช้าๆ ทำความเข้าใจในบทอย่างถ่องแท้เพื่อเพิ่มความมั่นใจ และการฟังเพลงช้าเพื่อผ่อนคลาย เป็นต้น

เทคนิคในการนำเสนอ

เทคนิคสำหรับผู้ประกาศข่าวมีดังนี้ กรณีที่รายงานข่าวจากห้องส่งในระหว่างการอ่าน ควรใช้ปากกาชี้ไปตามบรรทัดที่อ่านเพื่อป้องกันการอ่านข้ามบรรทัดที่อาจเกิดขึ้นได้ ถ้าบทที่ต้องนำเสนอมีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงควรเขียนให้ให้ชัดเจนเพื่อป้องกันการผิดพลาดในการอ่าน รวมทั้งสามารถก้มลงอ่านได้ ถ้ายังไม่มั่นใจจะเป็นการดีกว่าปล่อยให้มีการอ่านผิดไป อย่างไรก็ตามการเงยหน้าเพื่อมองผู้ชมก็ถือเป็นสิ่งที่สำคัญ ซึ่งต้องพิจารณาตามความเหมาะสม สำหรับการอ่านคำที่เป็นชื่อเฉพาะต้องมีการตรวจสอบวิธีการอ่านจากผู้รู้ในเรื่องนั้นจริงๆ ถ้าเป็นไปได้ควรตรวจสอบจากหลายๆฝ่าย เพื่อความแม่นยำที่สุด นอกจากนี้สิ่งที่ผู้ประกาศข่าวและพิธีกรต้องมีคือความสามารถอ่านภาษาได้ได้อย่างถูกต้องและชัดเจน และต้องสามารถสื่ออารมณ์ของเรื่องราวที่นำเสนอได้อย่างเหมาะสม กรณีที่อ่านผิดให้กล่าวคำว่า “ขออภัยครับ/ค่ะ” แล้วอ่านต่อไป ไม่ควรหมกมุ่นอยู่กับความผิดพลาดเพราะจะทำให้ไม่มีสมาธิและเกิดความผิดพลาดอีก ยิ่งไปกว่านั้นการประหม่าตนเองอยู่ตลอดเวลาถือเป็นเรื่องที่สำคัญ เช่น การนำเทปบันทึกภาพการนำเสนอข่าวของตนเองมาศึกษาข้อบกพร่อง และต้องรับฟังคำแนะนำจากผู้ที่มีประสบการณ์

ความแตกต่างของผู้ประกาศข่าวพิธีกร

ผู้ประกาศข่าว

การเป็นผู้ประกาศข่าวนั้น บุคลิกภาพ ความน่าเชื่อถือและการมีภูมิความรู้เป็นสิ่งสำคัญ เสื้อผ้าการแต่งกายต้องสุภาพ สีที่ใช้ควรจะเป็นสีพื้น สำหรับงานข่าวนั้นเครื่องประดับถือว่าไม่จำเป็น หน้าตาของผู้ประกาศข่าวคือ ต้องตรวจพบข่าวอยู่เสมอ ทันท่วงทีเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ศึกษาประเด็นการวิจารณ์ข่าวประกอบด้วยเพื่อจะได้รับมุมมองใหม่ๆ นอกจากนี้ควรชมโทรทัศน์ทุกช่อง และศึกษาผู้ประกาศข่าวของแต่ละช่องด้วย ในกรณีที่ต้องไปรายงานข่าวนอกสถานที่บางครั้งต้องเขียนบทและนำเสนอเอง ซึ่งต้องสามารถจับประเด็นได้ว่าที่ที่รายงานนี้มีอะไรเกิดขึ้น มีความสำคัญอย่างไร และผลต่อไปจะเป็นอย่างไร การเป็นผู้ประกาศข่าวนั้นเวลาในการเตรียมตัวในการนำเสนอจะมีไม่มาก บางครั้งมีเวลาในการเตรียมตัวเพียง 5 นาทีเท่านั้น

พิธีกร

การเป็นพิธีกร สิ่งสำคัญคือจะต้องมีความเป็นตัวของตัวเอง สามารถให้ความเป็นกันเองได้ บางครั้งมีเรื่องของการแสดงเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย ในการเป็นพิธีกรนั้นต้องสามารถปรับตัวให้เข้ากับเนื้อหาและรูปแบบของรายการได้ดี การจะเป็นพิธีกรที่ดีจะต้องเป็นผู้ฟังที่ดีด้วย ไม่อวดรู้ ไม่พูดมากจนเกินไป และที่สำคัญต้องให้เกียรติแขกรับเชิญ รวมทั้งสามารถสรุปใจความสำคัญได้แม้ในเวลาอันจำกัด การเป็นพิธีกรส่วนใหญ่มักมีเวลาในการเตรียมตัว มักจะได้บทยกย่องศึกษาล่วงหน้า ดังนั้นควร จะศึกษาและทำความเข้าใจมาเป็นอย่างดีก่อนการเริ่มงานทุกครั้ง

ความรู้เกี่ยวกับการเป็นพิธีกร มีสาระสำคัญดังนี้

คุณสมบัติของพิธีกร

คุณสมบัติของการเป็นพิธีกรที่สำคัญที่สุดคือการมีบุคลิกภาพดี มีความเป็นตัวของตัวเอง และรู้จักแต่งกายให้เหมาะสม รูปร่างหน้าตาไม่ใช่เรื่องจำเป็นเพราะมีพิธีกรหลายท่านไม่ได้มีรูปร่างหน้าตาจุดเด่นแต่ก็สามารถประสบความสำเร็จในอาชีพนี้ นอกจากนี้การต้องพูดภาษาไทยและอ่านได้คล่อง ถูกต้อง เหมาะสมและชัดเจน มีท่าทางการยืนการนั่งที่เหมาะสม ประกอบกับพิธีกรต้องมีความรู้รอบตัวที่ดีด้วย ซึ่งสิ่งต่างๆ เหล่านี้เป็นทักษะที่สามารถฝึกฝนได้ทั้งสิ้น ยิ่งไปกว่านั้นต้องมีสามัญสำนึกที่ดี เนื่องจากมนุษย์นั้นต่างจากสัตว์เดรัจฉานเพราะมนุษย์มีสามัญสำนึก รู้ผิดชอบชั่วดี และที่สำคัญ พิธีกรต้องมีไหวพริบปฏิภาณดีสามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ ในการทำงานนั้นพิธีกรต้องมีความสามารถและให้ความสนใจและทุ่มเทให้กับงานอย่างจริงจัง ไม่ว่าจะทำอะไรก็ตามควรมีเป้าหมาย และ

พยายามที่จะทำให้ได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ อย่างไรก็ตามการตั้งเป้าหมายก็ไม่ควรตั้งไว้สูงและมองผลที่ตามมาจนเกินไป

เทคนิคในการควบคุมความประมาทตื่นเต็นในการทำหน้าที่พิธีกร

โดยท่านวิทยากรได้แนะนำเทคนิคในการควบคุมความประมาทตื่นเต็น ดังนี้การยอมรับกับความประมาทตื่นเต็นที่เกิดขึ้น โดยให้เข้าใจว่าความตื่นเต็นเป็นไปตามธรรมชาติของมนุษย์ และการควบคุมความประมาทตื่นเต็นอีกวิธีหนึ่งคือ การไม่นึกถึงความตื่นเต็นนั้น ในกรณีที่มือสั่นให้เอามือมาแนบไว้ที่บริเวณท้อง จะสามารถปกปิดได้

จรรยาบรรณที่สำคัญของพิธีกร

1. ขนบธรรมเนียมประเพณีไทย วัฒนธรรมไทยเป็นสิ่งสำคัญจะละเลยไม่ได้ เช่นการไหว้
2. การวางตัวเป็นกลางไม่ชี้นำจนเกินไป ทำหน้าที่เป็นคนกลางจริงๆ และไม่โกหกผู้ชม
3. พิธีกรต้องมีความรับผิดชอบต่อสังคม ไม่ชี้นำไปในทางที่ไม่ดี แยกแยะให้เห็นถึงสิ่งที่ถูกต้องและไม่ถูกต้อง

4. พิธีกรควรให้เกียรติแขกรับเชิญ

ความแตกต่างของพิธีกรประเภทต่างๆ

สิ่งสำคัญประการแรกคือต้องเข้าใจบุคลิกของรายการก่อนเพื่อที่จะได้คัดเลือกพิธีกรได้อย่างเหมาะสม สามารถปรับอารมณ์ให้เหมาะสมกับรายการโดยรายการสามารถแบ่งได้ดังนี้

รายการทอล์กโชว์

ผู้ที่สามารถเป็นพิธีกรรายการทอล์กโชว์ ได้ดีต้องมีลักษณะนิสัย ช่างพูดช่างคุย มีอารมณ์ขัน ช่างสงสัยและช่างซักถาม สนใจความเป็นไปของผู้อื่น ปัญหาและอุปสรรคของการเป็นพิธีกรที่เกิดขึ้นคือ เมื่อแขกรับเชิญเป็นคนไม่ค่อยพูด ดังนั้นจึงควรสร้างความเป็นกันเองให้เกิดขึ้น โดยชวนพูดคุยในประเด็นอื่นๆก่อน หรือเล่าเรื่องของตัวเราให้กับเขาฟังบ้าง จากนั้นจึงซักถามต่อไป

รายการวาไรตี้

รายการวาไรตี้ เป็นรายการโชว์ที่หลากหลาย ดังนั้นผู้ที่สามารถเป็นพิธีกรรายการวาไรตี้ได้ดี ควรมีบุคลิกลักษณะชอบชักชวนให้สนใจในสิ่งต่างๆ เปรียบเสมือนคนพาเที่ยว ประกอบกับต้องบรรยายสิ่งต่างๆให้สนุกสนานและมีความตื่นเต้น

รายการเกมโชว์

รายการเกมโชว์รูปแบบรายการจะมีแพ้-ชนะ จึงสำคัญของพิธีกรที่ดำเนินรายการประเภทนี้ต้องทำให้ผู้ชมรู้สึกลุ้นตาม และให้ผู้ชมรู้สึกมีอารมณ์ร่วมอยู่ตลอดเวลา ดังนั้นจังหวะในการพูดจึงเป็นสิ่งสำคัญ

สิ่งที่ควรปฏิบัติและสิ่งที่ไม่ควรปฏิบัติในการเป็นพิธีกร

สิ่งที่ควรปฏิบัติในการเป็นพิธีกร

การเป็นพิธีกรนั้นต้องมีความเป็นกลางเสมอ และต้องสามารถสรุปได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้พิธีกรต้องให้เกียรติผู้ร่วมรายการ รวมทั้งต้องให้ความเคารพกับผู้ชมทางบ้านด้วย

สิ่งที่ไม่ควรปฏิบัติในการเป็นพิธีกร

สิ่งที่ไม่ควรปฏิบัติในการเป็นพิธีกรคือ การอวดรู้ การพูดขัดหรือตัดบทผู้อื่น ถ้ามีความจำเป็นจริงๆต้องมีการกล่าวขอโทษก่อน นอกจากนี้ต้องไม่ส่งเสริมในเรื่องที่ได้ถูกต้อง ตลอดจนไม่แสดงกิริยามารยาทที่ไม่สุภาพ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการพิธีกรและผู้ประกาศข่าว ดังต่อไปนี้

ช่อมภา วิริยานนท์ (2538) ศึกษาเรื่อง กระบวนการสร้างและรักษาความนิยมของพิธีกรโทรทัศน์ พบว่ากระบวนการสร้างความนิยมของพิธีกรโทรทัศน์ ประกอบด้วย 1.บุคลิกภาพส่วนบุคคล 2.ความสามารถเฉพาะบุคคลในการสื่อสาร 3.สิ่งแวดล้อมในการทำงาน 4.การสร้างภาพลักษณ์ ส่วนกระบวนการรักษาความนิยมของพิธีกรโทรทัศน์ ประกอบด้วย การรักษาคุณภาพในการทำงาน และการรักษาภาพลักษณ์ โดยทั้งสองกระบวนการนี้จะต้องดำเนินการไปในทิศทางเดียวกัน

นงนุช ศิริโรจน์ (2536) ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์วิวัฒนาการทางบุคลิกภาพของผู้ประกาศข่าวโทรทัศน์ พบว่า การให้ความสำคัญในองค์ประกอบด้านบุคลิกภาพของผู้ประกาศข่าวมีความแตกต่างกันไปตามบริบททางสังคม วัฒนธรรมวิชาชีพ และเทคโนโลยีการนำเสนอข่าว ทั้งนี้สามารถแบ่งได้ 3 ยุคคือ

1. ยุคเริ่มต้นงานข่าว(2498-2528)หน้าที่ผู้ประกาศข่าวจำกัดเฉพาะผู้ชายที่ร่วมอยู่ในทีมงานบุกเบิก โดยให้ความสำคัญที่น้ำเสียง ความน่าเชื่อถือ ส่วนรูปร่างหน้าตาถือเป็นเรื่องรอง
2. ยุคการปรับเปลี่ยน(2528-2529) รูปแบบการนำเสนอข่าวเปลี่ยนแปลงอย่างมาก เปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกเข้ามาทำงาน และมีโฆษณาชั้นเวลา เน้นบุคลิกความเป็นกันเอง ใช้ผู้ประกาศข่าวทั้งชายและหญิง
3. ยุคการแข่งขัน(2529-2535)ภาพลักษณ์ด้านรูปร่างหน้าตา ความทันสมัยและความมีชื่อเสียงของบุคคลที่เลือกมาจากหลายวิชาชีพ เพื่อใช้ดึงดูดการรับชมข่าว

นพมาศ พุทธิรักษา(2541) ศึกษาเรื่องกระบวนการเข้าสู่การเป็นผู้จัดรายการวิเคราะห์ข่าวของนักวิชาการ พบว่า กระบวนการเข้าสู่การเป็นผู้จัดรายการวิเคราะห์ข่าวของนักวิชาการ มี3 กระบวนการ คือ 1.เข้ามาเป็นผู้จัดรายการโดยตรง 2.เริ่มจากผู้ดำเนินรายการแล้วเปลี่ยนเป็นผู้จัดรายการ 3.เริ่มจากการเป็นวิทยากร ต่อมาเป็นผู้ดำเนินรายการ แล้วเปลี่ยนเป็นผู้จัดรายการ โดยเหตุผลของการเข้าสู่การเป็นผู้จัดรายการ ประกอบด้วย

1. ความรับผิดชอบในการบริการวิชาการแก่สังคม
2. นโยบายขององค์กรสื่อมวลชนต้องการให้เกิดรายการที่มีคุณภาพ 3.ทัศนคติที่ดีในการทำหน้าที่นักสื่อสารมวลชน 4.เป็นผู้มีความรอบรู้ สามารถวิเคราะห์สถานการณ์และแนวโน้มของสังคมได้อย่างลึกซึ้ง

สนมพร จิมเฉลิม(2542) ศึกษาเรื่อง กระบวนการคัดเลือกผู้ประกาศข่าวโทรทัศน์ ผลการศึกษาพบว่า กระบวนการคัดเลือกมีทั้งสิ้น 4 กระบวนการ 1.กระบวนการคัดเลือกโดยประกาศรับสมัครอย่างเป็นทางการ 2.กระบวนการคัดเลือกโดยการได้เต้า 3.กระบวนการคัดเลือกโดยดึงบุคคลภายนอกที่มีความสามารถโดดเด่นเป็นพิเศษ 4.กระบวนการคัดเลือกโดยระบบอุปถัมภ์

นอกจากนี้ ยังได้วิเคราะห์ ปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกระบวนการคัดเลือกผู้ประกาศข่าว ของสถานีโทรทัศน์ช่องต่างๆ ไว้ดังนี้

1. นโยบายของเจ้าของและผู้บริหารสถานี ถือเป็นปัจจัยหลักที่เข้ามามีบทบาทและอิทธิพลของการคัดเลือกผู้ประกาศข่าว ไม่ว่าจะสถานีนั้นจะอยู่ภายใต้การบริหารงานของรัฐ หรือบริษัทเอกชน ในขณะที่การควบคุมดูแลผู้ประกาศข่าวต่างก็อยู่ภายใต้การควบคุมอย่างใกล้ชิด

2. ปัจจัยระบบการตลาด ระบบการตลาดถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดการแข่งขันระหว่างสถานีโทรทัศน์ช่องต่างๆ ในการพยายามสรรหาและคัดเลือกบุคคลที่กลุ่มผู้ชมส่วนใหญ่เป็นผู้บริโภคสินค้าภายใต้ระบบทุนนิยม สถานีโทรทัศน์ที่ดำเนินงานโดยรัฐบาลและเอกชนยังต้องพึ่งพารายได้หลังจากการขายเวลาโฆษณา การแข่งขันในเชิงธุรกิจที่เข้มข้นบังคับให้สถานีโทรทัศน์ต้องมีการแข่งขันกันอย่างรุนแรง เพื่อแย่งชิงส่วนแบ่งค่าโฆษณาในตลาด ที่นับวันจะขยายตัวเพิ่มขึ้น บรรดาบริษัทตัวแทนโฆษณาจึงเข้ามามีอิทธิพลในการกำหนดรูปแบบและความต้องการของผู้ชมในฐานะที่เป็นตัวแทนของกลุ่มสินค้าและพยายามโน้มน้าวให้สถานี นำเสนอเนื้อหาและรูปแบบการนำเสนอรายการข่าวที่สามารถขายเวลาโฆษณาได้ ผู้ประกาศข่าวในรายการข่าวของสถานีโทรทัศน์พบว่า ส่วนใหญ่มุ่งคัดเลือกบุคคลที่มีหน้าตาสวยงาม บุคลิกภาพดี เสียงดี แต่ขาดความรู้ความสามารถในด้านข่าว รวมทั้งมุ่งหาบุคคลที่มีชื่อเสียง เป็นดารา นักแสดง นางงาม รวมทั้งอาจารย์มหาวิทยาลัย มาเป็นจุดขายในการรายงานข่าวนั้น ถือว่าผู้ประกาศข่าวเหล่านั้น เป็นสินค้าทางวัฒนธรรมที่มีมูลค่าแลกเปลี่ยนของสถานีสำคัญกว่ามูลค่าการใช้

3. ปัจจัยเรื่องระบบการเมืองและระบบกฎหมายถือเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อกระบวนการคัดเลือกผู้ประกาศข่าว แต่หากส่งผลโดยตรงกับเจ้าของ และผู้บริหารสถานี ในการกำหนดนโยบายและวางกฎเกณฑ์เงื่อนไขในการคัดเลือกผู้ประกาศข่าว ของสถานีนั้นๆ เช่น ผลกระทบจากการจากออกคำสั่งหรือคำขอร้องผู้มีอำนาจทางการเมือง ถึงแม้ไม่ได้มีคำสั่งโดยตรงถึงตัวผู้ประกาศข่าว ก็มีผลถึงบุคลิกภาพและการแสดงออกของผู้ประกาศข่าว ซึ่งไม่สามารถแสดงความเห็นและความรู้สึกอันแท้จริงในข่าวต่างๆที่เกิดขึ้นได้ ทำให้ผู้ประกาศข่าวกลายเป็นเครื่องมือของสถานี ขาดความเป็นกลางในการรายงานข่าว ไม่มีโอกาสทำตามวิชาชีพและจรรยาบรรณของสื่อมวลชน ทำให้สูญเสียคุณสมบัติที่ดีของผู้ประกาศข่าว เมื่อไม่สามารถทนได้ก็ต้องลาออกไป และระบบอุปถัมภ์ในการคัดเลือกผู้ประกาศข่าวจะเป็นบุคคลที่มีความใกล้ชิดหรือมีความสัมพันธ์กับผู้มีอำนาจทางการเมือง โดยระบบการฝากฝัง เป็นต้น ในส่วนของระบบกฎหมาย ระเบียบ คำสั่งต่างๆที่คุกคามสิทธิและเสรีภาพของสื่อมวลชน เช่น จากการรายงานสถานการณ์สิทธิมนุษยชนในปี 2539 ของคณะกรรมการประสานงานองค์การสิทธิมนุษยชน (กปส.) ระบุว่า รัฐบาลใช้วิธีการควบคุมสื่อวิทยุและโทรทัศน์โดยการใช้ตำรวจสอดประเวณี การโยกย้ายนักข่าว ห้ามเผยแพร่ข่าวหรือรายการตลอดจนใช้วิธีการที่ก่อให้เกิดความหวาดกลัวไม่ยอมขัดแย้งกับรัฐบาล

4. ปัจจัยเรื่องเทคโนโลยีของสถานีโทรทัศน์ ซึ่งปัจจุบันทำให้การรายงานข่าวมีความรวดเร็ว ทันเหตุการณ์ และสามารถเพิ่มศักยภาพการนำเสนอข่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้ส่งผลให้เกิดผู้ประกาศข่าวนอกสถานที่ ที่เรียกว่าผู้รายงานข่าว หรือรายงานเหตุการณ์สด ซึ่งทำให้สถานีต้องสรรหานักคนที่จะมาทำหน้าที่ดังกล่าว โดยคัดเลือกคุณสมบัติผู้ที่มีความเข้าใจ ความเชี่ยวชาญ ความรอบรู้ในงานข่าว สามารถรายงานข้อมูลข่าวสารได้อย่างรวดเร็ว มีปฏิภาณไหวพริบในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า และสามารถพูดโดยไม่มีสคิปต์ล่วงหน้าได้ รวมทั้งจะต้องสามารถสัมภาษณ์บุคคลในประเด็นข่าวต่างๆ ได้อีกด้วย

5. ปัจจัยความเป็นวิชาชีพของผู้ประกาศข่าว คือคุณสมบัติในการจะเป็นผู้ประกาศข่าวที่ดีทั้งเรื่องของรูปร่างหน้าตาที่ดี และเรื่องของการนำเสนอเสียงที่ต้องชัดเจนถูกต้องตามอักขระ มีความเข้าใจในข่าว และมีความน่าเชื่อถือ ความกระตือรือร้น เป็นต้น

6. ปัจจัยอื่นๆ เช่น ความต้องการและความคาดหวังของผู้ชม การวิพากษ์วิจารณ์ของสื่อมวลชนอื่นๆ นับว่าเป็นองค์ประกอบรองลงมา ที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงกระบวนการคัดเลือกผู้ประกาศข่าว โดยพบว่าสถานีโทรทัศน์จะนำมาเพื่อเปลี่ยนแปลงคุณสมบัติของการคัดเลือกผู้ประกาศข่าว ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ชมและสื่อมวลชน แต่ทั้งนี้จะขึ้นอยู่กับนโยบายหลักของสถานีโทรทัศน์เป็นส่วนใหญ่